

اعلان

گرانو او قدرمنو لوستونکو پښتو ډاټ نيت د دې کتاب سره ډيره خواري کړی ده او په ډير عاجزانه طور ئې تاسو ته د مطالعې په غرض ډالۍ کوی د دې کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول يا زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقی جرم دے بلکې ډير سخت منع دی

پښتو نيت
پښتو ډاټ نيت

Distribution ,posting or copying is strictly prohibited
without written permission of Pukhto.Net

Pukhto.Net

غزل بسین

Presented By

Pukhto.Net

علی خیل دریاب

تہون

د

داکٲر اقبال نسیم خٲک

او

داکٲر راج ولی شاہ خٲک

د درنو ناموسرہ

ہی زہ ہی پہ شاکیدی

ویارم

دریابے

ٲول حقوق محفوظ ديے

	_____	ذڪتاب نوم
غزلے بنے	_____	ليڪوال
علي خيل دريآب	_____	ذڇاپڪال
۲۰۰۳ء	_____	شمير
ٲنڱهه سوهه (۵۰۰)	_____	ڪتابت
ارشاد خان ٲڀتو اڪيڊمي ٲڀشور	_____	بيعه
ٲنڱهه روپي	_____	

درڪونه

- * دفتر هميشه ٲڀتو ادبي ٲولنه (رجسٽرڊ)
آمان دره ملاڪنو ايجنسي
- * دريآبے برادرز مڀن بازار ٲٲڀڀله
ملاڪنو ايجنسي
- * گنجے ايكسپڙ اڀنڊو ڪلنيڪل ليبارٽري ٲڀرون گنجے دروازه
ٲڀشور
- * جميل برادرز بڪسپلرز ٲٲڀڀله
- * حماد بگ سنٽر امير افضل خان ٲلازه - مڀن بازار ٲٲڀڀله

د انتخاب

زما خوا خوږي، کشر او په پښتو مټين خيام
 يوسفزي زما د شاعري د هغې برخې نه کړې دے. کومه چې
 په دې نژدې وختونو اړتيا لري. هغه په دې لږکني بڼي
 د خپلې مرضي، مذاق او طبعي سره سم د کلام چوني کړې
 دے. ځکه نو دا انتخاب څه کلامونه داسې هم لري. چې هغې
 کتوشوڅي هم شته، تنافر هم او غرابت هم. که چرته ما کولې
 شوې نو دغه رنگ کلامونه به ترې مالري کړي وو. خو د خيام
 يوسفزي په خيال چې ليکلې شوي دي نو اوس ئې په خپرېدو
 کښي څه ډاک دے.

په هر طور خيام زلمے دے. د تور و احساساتو او جذباتو
 څښتن دے. مټين دے. او د ځن پرستار دے. په غزل بڼي
 نوتے دے. چې څه ئې زړه او نظر راښکود دے. هغه
 ئې راغونډ کړي دي. او دادي ستاسو تر لاسو ئې را اورسول.

”غزل بڼي“ کښي څه دي. دوه کم شپږ نيمې شلې غزلې
 يعني يو کم اته سوه شعرونه. هسې خو په غزل کښي بېت دوه
 د انتخاب وي. ولې زما په دې ټول غزل بڼي کښي که چرته يو
 بېت هم د انتخاب او گرځېد. نو دا به زما نېکمرغي وي.

زه د اده يم چې ما پخپلو شعر و نو کښي سيميز توري
 پکار راوستي دي. کوم چې به د نور و سيمو د لوستونکو د پاره

نا اشنا ضرور وي۔ وٺي يو اړخ ته که ددغه تورو نه ډډه
 کول ماد پاره ناشوني وو۔ نو بل اړخ ته ټي خوندي کول ما د
 پښتو ټي پاره يوه ارزښتناکه اثاثه هم گڼله۔ دغه رنگ
 "غزل بن" کښي ما شعوري کوشش کړه ده۔ چې په ختو
 هايونو کښي هغه صيغې راغلي کړم۔ کوي چې زمونږ په سيمه
 مستعمل دي۔ اگر چې د گرامري قاعدو په خلاف هم دي وٺي د
 سيمي استعمال ددغه اساني نه فائده نه اخستل ماته د
 کفران نعمت نه کم نه ښکارېده۔ حکم نوزه معترف يم چې
 ددغي بدعت جرم ما مقدا او ارادتا کړه ده۔
 په آخر کښي زه د هغه ټولو مينانو مننه په خاڼ
 راوړم۔ چې ددي کتاب دخپرولو په خبر کښي ټي د خپلي
 برخي خه نه خه گپتي غورځولي ده۔

علي خېل دريآب

امان دره۔ (شکړه)

باور

گمانه دریا به دروره!

فکر ونه دی نور هم سندرین شه

زه نه پوهېم چې ستا د شاعری د لوستونه پس د خپلو
 جذبواظهار له څنگه لفظونه ورکړم . ځکه چې ستا د ځوانو او
 تودو احساساتو اړخونه ښه وپېردي او زه گمان کوم چې ستا
 په ځنې ځنې شعرونو کې لاشعوري طور داسې خوندي و
 ترکیبونه ځانته سوي دي چې ته به پرې غږېله هم نه کې
 پوهه شوه . دغه د آمد هغه کیفیت وي چې بیا وروستو د
 شاعر د عظمت اعتراف له اوبه ورکوي .

وروره! زه نه خو شاعر یم او نه د نثر لیکلو په رموز

پوهېم . خو لکه ستا د حالاتو په دغه تود تنور کې سوزم
 لکه ستا یو حساس زړه لرم . ځکه نو د خپل احساس د ټکور
 دپاره لفظونه ترتیب کړم . بیا د یارانو خونبه چې څه
 ورته وايي او زه د حمزه بایا دغه فکر مطابق په تماشه

ولاړه . ۴۰۷۱

ۛ چي خيل غزل دَ چانه داوَرُم حَسْرَة
 وَايمَ چي چا هسي وينا کڀي دَ
 وڀي چي ستا شاعري مي اولوسته نوڌ ملاکنڊ دَ گُورِيئي
 خاوري ٿولي خوشبويائي مي ذهن ته راغلي . ماداسي محسوسه
 کره لکه چي دَ نعيمِ راتھي هاغه خوب رشتيا شوے وي چي
 ۛ مُم دَ ملاکنڊ دَ سره زبرے په خيبر کوم
 شوڌ کوهستان په دنکو غرونو کني زلمے غزل

دَ غزل دَ زلميتوب دغه ٿول کيفيات ، ٿول جذبات ستا په
 ليک کني بنگاره او جوت دي . حُکله نو ستا دا دعويٰ په خيل
 حُائے وزن لري . چي ؛ ۛ

دا زما دَ سِيچي خاوره

رنگ زما په شاعري شوه

ملاکنڊ دَ پښتون تاريخ په حواله لکه دَ خيبر خيل ارزښت
 لري . دي لاري هم په خپله لمن کني دَ پښتون قام دَ عظمت
 ڀږ خاپونه خوندي ساتلي دي . او دغه خاوري اشر ستا
 په شعر کني يقيناً چي دَ ستا سني ورڀ دے .

ۛ غيبه دَ جانان مي رانه هپره کڀه

ثومره دي نازکه پښتو غيبي دَ

دريابه وروره !

هم دغه پښتو دَ . هم دغه لاشعوري طور ديو والي

احساس دے . چي زمونږ تر منځه مي دَ تڙون رشتي پيښگي

ساتي دي . ولي بدبختي دغه ده . چي نن پښتون "سر" نه لري
 هر څوک دخپل غرض په خاطر د پښتو او پښتونولي په کوي
 خو چي کله خبره عمل ته راشي نو بيا په دي موجوده حالاتو کښي
 هر چا اوليدل چي دلته څوک د پښتون قام په درد زړه خوري ؟
 هم دا پروني خبره ده چي په افغانستان کښي د استعماري قوتونو
 د لاسه اور تود شو . پښتانه چي اوورلے شول . نو قام
 پرستانو څه اوکړل ؟ که د طالبانو سره د دوي " نظرياتي
 اختلاف " وو . نو دغه خاوره خو د ابدالي خاوره وه . دغه
 خاوره خو د "مير وپس بابا" خاوره وه . نو دي قام پرستو
 دا غږ هم اونکړو چي د دي پښتني خاوري دا ټول ټول سينه
 د کوم - جرم سزا ده ؟ زه منم چي په دغه حالاتو کښي تا هم
 که زما پټ پټ ټري دي . قا هم که زما د قام پرستو په رويو
 ټکونه کړي دي . او شاعري دي دغه جذبوله په مناسب
 او تللي لفظونه ورکړي دي .

ملالی غریبه مړه ده

گني بيا گرم مېوند دے

دغه شعر دي هم د زړه خبره کوي

بيا پري "شپن سترگي" وروي اورونه

بيا د مېوند نه ملالی غواړم

هاغه د بارودو په لوگو کښي د پښتو خوا ده . چي

لمبه لمبه اختر ماته هم ياد دے او تاته هم .

ۛ موزن روایاتو تہ دوام بخیلے

موزن پہ ہونو کبھی اختر کپے دے

دریابہ ورورہ !

دا تہولہ بی حسبی پہ دی وجہ دہ جی - موزن خیل
 قای وحدت بائیلے دے . فہرنگی جی پہ کال ۱۸۹۳ کبھی
 زموزن پہ سینہ دے یورنہ کومی کرنی رانکلی دی . لہغی
 موزن دیو بل نہ پردی کپی یو . زموزن نہ جی داجتماعیت
 احساس ترورہ دے . موزن دیو ی تہی ویونکی ، دیونیکہ
 او دد ، دیوی خاوری خاوندان دیو بل نہ تالا والہ پراتہ
 یو . زموزن د تہولی بربادی سوب د ملی یو والی نشتوالے
 دے . پہ دی تہ ہم بنہ پوہینے او نکہ ستانورحاس
 فکرونہ ہم :

ۛ پستانہ دغسی خوارہ واره دی

لکہ د ہارہ جی غبی مات شی

*

کانچہ ہریوکس پہ تنہ اینے دے

دلہ کبھی پہ چا پوری سرچرتہ دے

*

چوتہنی جی پہ برہ نور قامونہ

ورج جی تہر ہنی پستانہ لوینہ

پښتانه خولاد خانہ وټي نه دي

نور قامونه د اسمانه په وتو دي

منم چې ته پښتون ټي او د پښتون قام د شملي هسکوالے دي
 ارمان دے. دا ارمان به يو محل خواه غخواه پوره کېږي مخکه چې
 پروڼ چې په پښتون قام کېږي د علم او پوهې کوم نشتوالے وو.
 هغه اوس رو رو له منځه ټي. او چې هر زلمے لکه ستاداسې
 فکر او لري نو بيا د خان گټني منزل دومره لري نه دے.
 قايي يووالے، قايي وحدت د جديد علومو د زده کړې په
 بدل کېږي حاصلېدے شي. مخکه چې نن د مقابلې دور دے
 د سائنس او ټيکنالوجي د زده کړې د مقابلې دور. حالات داسې
 زيري راوړي چې په دغه تورم کېږي به د امېدونو ديوه
 ارومرو روښانه کېږي.

دريابه ستا د فکر رڼايي پکښې خوره شوه

گني زمونږ دا کلے خوتياره پاتې کېدو

دريابه وروره!

ستا د جذبو په اظهار کېږي د رومانيت ټول رنگونه هم
 ستا د زړه خبرې کوي. او چې کوم زلمے د ملاکنډ په خاوره
 خرپو سې اوکړي رالوے شي. زلمے شي او بيا د نوکري په
 تړون د "چکېس" غونډې واوړينو شوکو په لمن کېږي د
 رنگونو او بناستونو تماشي اوکړي نو پخپله شاعري کېږي
 به خواه غخواه د "واوړينو شپو" ذکر کوي. زه نه پوهېږم

چي ددغه بخوشپوسره ستاکوم کوم يادونه تپلي دي. خو
 بهر حال ستا شاعري ته يې بنه په تره رواني او بي ساختگي
 ورځنيلي ده .

حُان يې او بېلو د مينې جوارې کښي
 ته يې او کتلي ځکه سر په سر شوم
 ستا د تغزل هره نمونه په راتلونکي وخت کښي ستا
 د ژورې مشاهدې د نورخوند وراظهار زيري راوړي.

رنگ دي اخلي د سالو نه
 که شفق دے که افق دے
 شاعران چي شه ته حُسن توارد داني . ستا په شاعري
 کښي راته ځائ په ځائ دغه څه بشکاره شو . لکه چي مایو
 غزل و پر وړاندې ليکله وو . مطلع يې وه
 وخته هر څه واخله جانان مه اخله
 زما د صبر امتحان مه اخله
 هم دغه دوهمه مصرعه ستا په يو غزل کښي د حُسن توارد
 واضحه نمونه ده .

آينه لاسو کښي قربان مه اخله
 زما د صبر امتحان مه اخله
 يا چي خاطر بابا ويلي دي

خلق پرې تپر شوي د سرونونه
 خوله ترينه خاطر په تشه خوله غواړي

ستا دا شعر دُ بابا سره نَزدي نَزدي رنگ اِيِي .

دريآبه خوله به ترينه خنکه غواږي

دُخولي غوښتنه خو هم خوله غواږي

ستا په شاعري کښي دُ بي سانگي حُني اږخونه په شعور

کښي غورخنگ پيدا کوي . خو ستا دُخوانو جذبو په اساس

زُه دغه اظهار ته په ډېره درنه سترگه گورم . ملاکنډ

دُ شاعري په لحاظ نن ښه مور پتو دے . او که چري زُه

دا اووايم چي دُښتو ادب په حواله به داروان دور دُ ملاکنډ

دور وي نو بي هايه به نه وي . خُکه چي په نثري ادب

کښي دُښتو ناول - په دي نژدي کلونو کښي هم ملاکنډ

ژوندے او ساتلو . دُ پاينده محمد خان " دُ دشت لوط

مسافر" دُ ابراهيم شبنم " اجړه " او دُ رحيم شاه رحيم

" راجکڼه " او " بي بي مبارکه " ددي دعوي واضحه ثبوتونه

دي . دغه رنگ په شاعري کښي دُ رحمت شاه سايل نوم

اوس ددي خاوري سره سره په نړيواله سطحه پېژندل شو

او منلے شو دے .

مونږ ټول دغه زوښانه سباون ته سترگي په لار

يو . خُکه چي ژبه دُ يو قام مور وي . او کوم پيچي چي دُ

مور ښه خدمت اډکړي . لهغوي تل تر تله په تاريخ کښي

ياد پاتي کښي . نو دريا به دروره ! زُه در سره هم دغه

خبره منم چي :

اوس به چرتہ ہم بد رنگ دریابہ نشی

دعا کا فی درتہ سرو لاسونو اوکپی

پچی دچا دیارہ سرہ لاسونہ دعا تہ پورتہ شی۔ نو

بیاہاغہ خواہ مغواہ منزل تہ رسی۔ زہ ہم ستا دیارہ دغہ

جذباتا او دغہ احساسات لرم۔ او دا ”پاور“ لرم پچی نکہ

د ”پنتو افسانی“ بہ پہ ”پنتو غزل“ کبھی ہم دجدیدو

لارو د لہون سفر جاری اوساتی۔

دوہری مینی اونکو پیرزوینو سرہ

لائق زادہ لائق

رہیو پاکستان پینور

په زړونو کښې تيارې دي په ذهنونو کښې تيارې دي
دا ځکه خو زمونږ په قسمتونو کښې تيارې دي

څه برنده معرفي ده تيند کونه خورو رالوږې و
په کلو کښې تور تم دے په بناړونو کښې تيارې دي

دا نه چې د جونگرو په ډيوو کښې مو تېل نشته
زمونږ خو د وطن په معلونو کښې تيارې دي

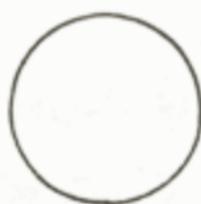
هغوئ د رڼاگانو وېش کوي په نړيوالو
چې خپله ئې دېره په ضميرونو کښې تيارې دي

تر هغني به د بني ورخي په مخ پسي رانده يو
 توخو چي مويو بل ته په نيتونو کښي تيارې دي

بنکاره ي د تقوي مسلي شي په هوا بره
 دننه د شپخانو په مونخونو کښي تيارې دي

دريابه د شعور کهکشانونه ورله راوره
 مېشته زمونږ د خلقو په سرونو کښي تيارې دي

چکېس
 ۷

گل پانې وړخُ نه وته شپه نه وته
ستانه بغير يوه لحظه نه وته

هاغه چې زه تلمه ته غريو اونيوې
په ټوله لاره مې د زړه نه وته

زما د ژوند حې وتلې ده خو
د لاشعور نه زما ونه وته

ستا د يادونو ناقلاړه واپره
د خيال د کوره مې وپسته نه وته

زما نمر نچی بناپہری بی لتا
 دَ روح دَ چم نہ می تیار کُنہ و تہ

دریابہ لوند اوربل یی نہ وچیدو
 سحر بہر تہ شرمیدہ نہ و تہ

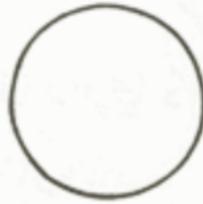
چکبسر

اگست ۲۰۰۰ء

*

* * *

*

پہ مصیبت ناروغہ نہ رغیبتی
د محبت ناروغہ نہ رغیبتی

د بدنیتی ہدو علاج نشہ دے
منہ د نیت ناروغہ نہ رغیبتی

روغ شی ناروغہ پہ دارو د صورت
خو د سیرت ناروغہ نہ رغیبتی

سرپی د لوئے کانہی نہ لاندی بنہ دے
چی د رشوت ناروغہ نہ رغیبتی

ددې اولس غور ضرور پکار دے
په نصیحت ناروغه نه رغېږي

پرېږدې چې ژارې د ضمير په مړي
د سياست ناروغه نه رغېږي

دريابيه روغ شي په دولت ناروغه
خو د دولت ناروغه نه رغېږي

چکېسر

۲۵، اگست ۲۰۰۰ء

سترگي زمونڙ سپر لي ته بنڪه نشي
ستا د جمال شوخي دي ته نشي

که مجبوري که کمزوري ورته وي
خو کار مي بي له محبتہ نشي

بنڪل په اودو مي کره په نيمه شپه کني
خوک وائي غلا چي له جنته نشي

خومره سپيڅلي به وي لغه خواني
چي پري اوچته د چا گوته نشي

نن به ئی اومنم دَسپینِ خوئی خو
 وِرْءَ دَءِ پام چرتَه عادتَه نشی

خدایَه بی وسه بنه په دی یمه چِ
 شوک می ازار له شخصیتَه نشی

ژوندے په زمکه ننوتے بنه دے
 دریاب دی چرتَه کنبی بی پته نشی

سر په دشتونو له ازله یمه
 خار می دریابه له وحشته نشی

شکلی

۲۳ اپریل ۲۰۰۱ء

خوانی پری داسی کپی دی کلونہ بہارونہ
چی فکر ورتہ وری دی کلونہ بہارونہ

ننگی او رخسارونہ ڈی کورلہ کارہ روستہ
تہ وے بہ لکہ ستی دی کلونہ بہارونہ

اشناسا دُکاد قیامتونونہ خبر دی
دا حکہ یرہ زری دی کلونہ بہارونہ

کلرتکہ زہ ڈی منم ستا نازبینی پیرزوینی
کہ شد دے کہ جگری دی کلونہ بہارونہ

دریا بہ آہو سترگی نر می شونتری شتہ خالونہ
قسمت غپتہ راوری دی کلونہ بہارونہ

خَان مِي پِه حال کو وُخو پِه حالنِ شومه
پوئي دي پِه لذت دَ وصال نه شومه

ما باندي صدمو تجربي اوکړلي
زه يم چي ذره هم ملال نه شومه

دېر مِي دېوالونه شو د لاري خو
شکر دے چي زه ئي ديوال نه شومه

بنکليه بيا ستا د جواب چرته ووم
بنه ده چي پِه شونډو دي سوالنې شومه

کرم دي دُوحشت په سوراپا لټار
 لوند دي د اوربل په شمال نه شومه

زه جور ازلي سپره دريا بهيم
 غپن کني دجانان چي خوشحال نه شومه

Pukhto.Net

*

* * *

*

يادگيرنه :- د ملگري اقبال شاگر په غزل تضمين شو غزل

چې چرته کښې خوږې وي بناستونه پانې پانې
 څنگ هلته به بيا نه وي احساسونه پانې پانې

بغير زما د خيال که دې بل تصور اوکړو
 "په تادې درېسې شي قرانونه پانې پانې"

بنسکارېښې خپل وچ شوي اګلا بونه ئې اخستې
 په ما ئې هسې ټول کړل کتابونه پانې پانې

آخر نو خدايه کفر د نعمت دې څنگه اوکړم
 راځي راله خواره واره لاسونه پانې پانې

نن بیا د واورې شپه ده نن مې بیا مچي ته کښې
 رپېنې له یغنی نه به کلونه پانې پانې

دې بڼې کښې د گور گورو لوکی زمونږ د کلي
 که سکنو تروږ مویکښې دې رنگونه پانې پانې

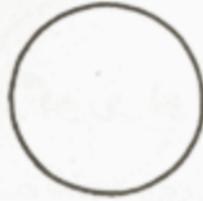
دریا به د زړکو پانې کول هغو ته خه دې
 هغو چې د مینو کول روحونه پانې پانې

حکیم
 ۱۷

*

* * *

*

بیا می نن بنه لجه را اوریده
چی می په زره هغه را اوریده

د احساس للمی می رنگینی شولی
بیکاه پری قوله شیه را اوریده

ستا د یادونو پوسه پوسه واوره
زما د روح په غره را اوریده

زه چی راتلم لپونئ نه صبریده
په ما شبیه شبیه را اوریده

زما جلال پکڻي بنه اولپدو
 چي د جمال نشه را اورپده

د ژوند زخمونه في دريا به بنه شو
 خوک پري توده توده را اورپده

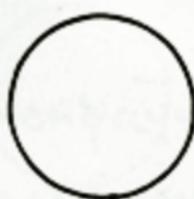
چکيس

Pukhto.Net

*

* * *

*

بیا می دُ شنو سترگو بِلَا واخسته
بیا می خود کشی له سنکيا واخسته

ما وے چي زما نه دي ساه واخسته
بیا چي دي نامه دُ سبا واخسته

ژوند دُ يو مسکي نظر په بيعه لار
دا می خومره گرانه سودا واخسته

سترگي می ارمان غروے چرته شي
وخت می دُ رازونو حيا واخسته

وه زما د ژوند او مرگ خبره خو
تا څومره اشنا په خدا واخسته

لاري به دريا به اوس اساني شي
لاره چي بي لاري بگناه واخسته

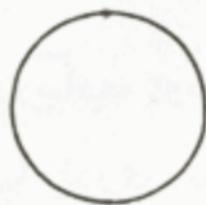
شکلی

۲۳، اکتوبر ۲۰۰۱ء

*

* * *

*

بلو لمبوتہ می سکارہ اونیوہ
ستا انگوتہ می لہمہ اونیوہ

نن دی چہرہ د شوخی پہ غرض
نن می دی لار پہ ارادہ اونیوہ

تللہ دلچپی می را اونیولہ
ما وے پہ لاس کنبی می لبہ اونیوہ

اوس نو زما پہ مرگ کنبی شک د خہ دے
گوتہ چمی ما پہلہ ہغہ اونیوہ

راقلله ، اودرېدله او شرمېده
 مخ نه ئې خپله لويپته اونيوه

دريابيه نه شولې اختر نه به شي
 هسي دې ټول عمر روژه اونيوه

شکلی

۲۴، اکتوبر ۲۰۰۱،

Bukhto.Net

*

* * *

*

لہرہ گھری نوے عذاب راوپی
دُ جمال خیال دی اضطراب راوپی

زما لالے زما قاتل تلے دے
دَ زرہہ پرہر لہ می تہزاب راوپی

زاهدہ خنیم بہ یی پہ دغہ ہیلہ
توبہ چھی لنگہ شی ثواب راوپی

پہ نرگسی لہمو کینی سرہ دغضب
خنک بہ یی شوک دلید و تاب راوپی

زما احساس تری ما پہ دہہ سائی
 زما حوانی مالہ سَرابِ راوری

لاسونہ تش وی دَ دریابِ بنکینہ
 تپکونہ عمر لہ سہلابِ راوری

شکلی

۲۶ اکتوبر ۲۰۰۱ء

Pukhto.Net

*

* * *

*

هغه له اخر زه يوسمه څله ځلا بونه
په چا پسي چي کوتي مروړي خپله ځلا بونه

وييل ي چي زما د خوشبو کانو درنگ غله دي
هغي دخپلو پښو لاندې مږله ځلا بونه

غانټول غانټول چا چي او نرگسي نرگسي سترگي
سنبل سنبل ي زلفي او راتله ځلا بونه

هغي دخپلي ملي سره لوبي پري کولي
په لاسو ي مينل وييل ي پله ځلا بونه

دَ بِنڪلي دَ بِنڪلا او نزاڪت به درتہ خُءُ وِمْ
 دَ بِنڪلي دَ قِلي نهُ دَ خزلہ ڪلا بونہ

دريابہ دَ سِپِري سِپِري شرونونہ يَ حارشم
 زما دَ يار خو لهره يوه ڪنڱله ڪلا بونہ

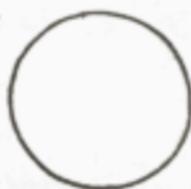
چڪيس
 7

Pukhto.Net

*

* * *

*

خَنِي دِي مَه سِي پَه پَه عَطِر و دِي سِر مَه غُورِوَه
بِي مِي دَ خَوِي زِرِ كِي وَرِغِي پَرِ هِر مَه غُورِوَه

زَه اَزِ لِي سِي پَه بَدِ بَحْتَه يَم بَدِ مَرِغَه يَم
هَمَا پَه مَ دِي خِيَل اَرِزِ بَسْتَه وَزِر مَه غُورِوَه

وِي رِي مَ سِي پَرِ پَرِي اَشِنَا دَبِنَا پَرِ وَاوَنَه شِي
لُونَدِي جَا مِي پَه كَشْمَالُو كِنِي پَه نَه مَه غُورِوَه

زَه دَخِيَل قَام دَبِي قَدَرِي زَهرو وَرِي يَم
زَمَا پَه قَبِر دَكَلُونُو شَادَر مَه غُورِوَه

سَتَا پَه اَخْلَاص بَانَدِي شَك نَه كُو مَ خُو دُو مَرَه دَه اَ
دَ زِرَه غَالِي دَرِي آبَه هِر جَاتَه زِر مَه غُورِوَه

شكِي

ما وژني ما پرېن دي چرته، ما گوري راپسي دي
 زما د ناگرده جرمونو سپوري راپسي دي

حالات او حادثات راته يوه وېلي شوې
 په ما ي د ستم کهرې اورې راپسي دي

لا ناست سره هم نه يو محبت خه بلا ي
 سواره د بيلتانه دي په شاتوري راپسي دي

زه بڼه به شم آسمانه يوه ذره هيله مې نشته
 په ما چي دي سپره منحوسه ستوري راپسي دي

آخر نوزة به خنگه اعتماد درباندي اوکرم
 جي ستا د بي لوظي دکمان سپوري راسي دي

درياب به د غمونو سلسلي او بهيرونه
 زما غوندي بي وزله په کمزوري راسي دي

نېټه ۱، ۲۰۰۱، اکتوبر ۲۰۰۱،

شکي

Pukhto.Net

*

* * *

*

ياد شي راتہ تہ درپسي ژارمه
ټوله ټوله شپه درپسي ژارمه

تا خودي ټي خندا د تصورنه هم خبر نكړي
څنگه څنگه جي زه درپسي ژارمه

مريم ستاد مړو سترگو په مړو كتو
ځكه خو مړه مړه درپسي ژارمه

ستاد گرمي غږي عطري شپي
شي مي رايه زړه درپسي ژارمه

سترگه مي دريابه د چانه سوزي
گوره بنه بنكاره درپسي ژارمه

اووتنه له کوره بهر چرتنه ځي
بيا به توره خړه سحر چرتنه ځي

زه ځي د هرڅه هرڅه نه اووېستم
”ستا د اداگانو اثر چرتنه ځي“

دانگي له بارخو نه گريوانه پله
دا زما گستاخه نظر چرتنه ځي

بيا ې وخت کابل په ارمانونو شو
خدايه! پې به وږي نهر چرتنه ځي

دايمه رقيب خه شو په کومه لاره
 لب خو دې را اوگرځي تر چرته ځي

اوڅېره درياب له ورپې سينه
 گرانه ملغلرې په سر چرته ځي

۸، نومبر ۲۰۰۱،

شکي

*

* * *

*

نوم دې په چاگه په بشکاريه اخلم
 نن د خپل خان حېني پرده اخلم

د بشا ستونو بازارونه گورم
 خداي زده چې خه ليو مه خه اخلم

د زړه زخمونه مې پوتکي نيسي
 حکه تېره تېره بانېه اخلم

د نظرونو خريدار يمه خو
 خنگ به په بيعه پستانه اخلم

د ريباب يم کافي وروه بشکاريه
 هر يو گذار دې په سينه اخلم

حُان سِرۋۋ نَظِمْ كُومُ بَد كُومۈ
 چي دَ بِنِڪو تَو سِرۋۋ ضَد كُومۈ

چي دَ بِنِتو يۈ خَلَا فِ خَوْلۈ پَرَانِيزِي
 زۈ خَو يۈ خَا مَخَا پَرِي رَد كُومۈ

يۈ لَوِيۈ لَار كَبِي تَرِينۈ غَارۈ اَخْلَم
 دَسَادَكِي دَ اظْهَار حُد كُومۈ

زَمَا قَامِي تَشْخِص نۈ جَوْتَوِي
 غَدَنۈ حَكۈ دَ سِرْحَد كُومۈ

در پغہ چي ژوند کښي به پري اورسوه
 کار د بنکلا په داسي مد کومه

زړونه به خنگ دريا به نه راکاري
 يک په رنگونو د آمد کومه

نېټه ۱۵/۲۹/۱۱/۲۰۰۱ء

چکيسر

حُسنه سر پدیرتی شمه خکته شمه
او خیل ضمیر ته ملامته شمه

ستا د پرپوتو تقاضوپه وړاندې
زه خنگه پرپوځمه بی پته شمه

بنکلاته که که پتنگ نه شمه
بښي ناپوهه ناشولته شمه

راځه مې غږن تصفوپه غلیب کښي اشنا
هسي نه خلقوته په گوته شمه

په لویه لاره کښې ئې اوچېر مه
مجبور د خپل کافر عادت ته شمه

دریا به مور شومه له هرڅه نه خو
درېغه که مور له محبت ته شمه

نېټه: ۱/۱۲/۲۰۰۱

چکېسر

*

* * *

*

جی دُ بَسکوتونہ خونگی غواہم
دُ سرابونونہ سیپی غواہم

جی آسمانونہ قیہدیل بہ ورتہ
دُ پُستنو لغہ پگری غواہم

دُ بی وفا نہ دُ وفا غوہستہ
پٹی پہ غلبیل کنبی دمرغی غواہم

بیا پری شین سترگی وروی اورونہ
بیا دُ مہوند نہ "ملالی" غواہم

د ژوند نبضونه می پر پوتی آشنا
 لبه گری دی د توانی غواړم

دریا به لوک شومه که بیا وړوکه
 دا چې گوری د سپوږمۍ غواړم

Pukhto.Net

*

* * *

*

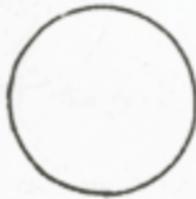
تا کہ پہ خان د لاس وھلو لاس اختے نہ دے
ماہم د بنگلو د چپر لو لاس اختے نہ دے

لا د گودر اوبہ راورپی لا خو لوونہ کوی
لا پی د ساکو د غندلو لاس اختے نہ دے

وخت کہ د ژوند د غرہ لہ سرہ راجولے ہم ہم
ما د ورتو پیو کولو لاس اختے نہ دے

کہ قاتلا فی سترگی ہغسی بانہ کرتوی
زیرہ ہم د زخم شو کولو لاس اختے نہ دے

مونہ بہ نور نمر ونہ ہم دریابہ اوزین وو
مونہ د رنہا د کر کولو لاس اختے نہ دے

داسي مي خوب سوي ليمه غواڙي
 لڪه ڇي سخت تيزه اوبه غواڙي

دُ شبنمي نزاڪتونو سحر
 دُ اوريه سُورڪومي ڪنڀي شپه غواڙي

ڇا ورتو اوو ڇي دے خله راجي
 وي دُ پندو نه ايڏنه غواڙي

دُ بناستونو پيه چنار ڪنڀي پاله
 پيه تا دوه غبرگي خانگده غواڙي

اوشوي مودي چي زړه پري نشم کوي
 رښتيا ده هرڅه هرڅه زړه غواړي

دريابه خوله به ترينه څنگه غواړي
 د خولي غوښتنه خو هم خوله غواړي

ښکته ۱ - ۱۱ دسمبر ۲۰۰۱

شکلی

*

* * *

*

انحصارِ حی بری د ژوند دے
 ستاد نر موشونہ خونہ دے

ملالی غریبہ مرہ دہ
 گنی بیا گرم مہوند دے

ستاد سرو پزار پنیو دے
 او زما پہ غارہ کند دے

دعدن ربیم ی غلہ دی
 دومرہ نرم دی مہوند دے

مالا کنہودَ بنکلو چک دے
خو جانان پکینی خرگند دے

تا دریآب حسنه ترے
جادوگرہ بند پہ بند دے

نمبر ۱ - ۱۱ دسمبر ۲۰۰۱ء

شکلی

*

* * *

*

چي ۱۶ ۱۶ به سترگو کني سکی شوه
 رانوره ۱۶ ۱۶ به خوانی شوه

چي ۱۶ ۱۶ ذکر د ناز اوشو
 لا نیاز بینه شوه تنگی شوه

بنکلا هغه حائے ته یورم
 چي ۱۶ ۱۶ کسي د زندگی شوه

اوس ۱۶ ۱۶ نما د فکر
 لږ زالوئے شوه د فواری شوه

دا زما دَ سِيڄِي خاوره
رنگ زما پيه شاعري شوه

دا هم ډيره ده دريا بڼه
حې داده مې پيه ياري شوه

نېټه: ۱ - ۱۳ دسمبر ۲۰۰۱

شکلي

Pukhto.Net

*

* * *

*

مونڤه سوچ نه لرلو نظر نه لرلو
مونڤه د سره هډوسر نه لرلو

لا مويه ژوند برنده تياره خوره ده
لامونڤه د خپلي شپي سحر نه لرلو

د بي خبري په ژور خوب اوده يو
د يوې خبرې هم خبر نه لرلو

اسمان که خپله برخه نشته زمونږ
په زمکه هم پوله د کر نه لرلو

ثوڪ ورتہ ٿڻڪ راشي پيه ڪوڻي راشي
 مونڙهه دَ زِرَءُ ڪِهالُه تَه ورنه لرو

مونڙهه ڪه دَ پوهي سره ڇڙي ڪڙي
 مونڙهه دَ فنونو هم جوهر نه لرو

دَ ترهه ڪرو ڪوتاهه مونڙهه تَه نيسي
 مونڙهه پيه نري ڪه ڪه ڪه اتر نه لرو

دريابه نور خلق سپوڙهي ته خيري
 مونڙهه دَ سنڀاري ختو لهن نه لرو

نپتہ ۱-۱۵، دسمبر ۲۰۰۱ء

شکي

آخرددي زړه چاودي زړه چاودون په زړه کښي څه دي
ترڅو به زوروي چې د ژوندون په زړه کښي څه دي

هم نن ئي سره پامه کالي ئي زړه کښي څه
را مخي دي شي گردشه د گردون په زړه کښي څه دي

د علم په خوا نه ورځي اوسترگي بنئي نړۍ ته
په خداي زما د کلي د پښتون په زړه کښي څه دي

زه حق لرم چې او غواړم خونه غواړم په دي چې
زه گورم چې د حسن د قارون په زړه کښي څه دي

مورې اوشوي ځي مانه مرور دے بر ناحقه
په څه رانه خفه دے د سکون په زړه ښي څه دي

سزابه د درياب ښي ټيکاو وي تر ابده
فطرته ستا د ښکلو د قانون په زړه کښي څه دي

نېټه: ۱۷ دسمبر ۲۰۰۱ء

شکلي

(د وړو کي اختور څ)

*

* * *

*

زما نه ترپدو د بدگمان په زړه کښې څه وو
زما خو ورته خدایکو که په ایمان په زړه کښې څه وو

خبره یې د شونو د سر له راغله وۀ یې نه وې
بېگانه چې خدای خبر دۀ د جاذان په زړه کښې څه وو

زما د روح په زخم یې د اور پټی کوله
وژلمه یې نورې د درمان په زړه کښې څه وو

دا نن چې تندر ونه د ادا راوارولې چې
د بڼکلي د نازونو د اسمان په زړه کښې څه وو

د ميني د رنگيني جوارى په پيکري ناست ووم
 وادله که مي د سود او يا د زيان په زړه کښي خه وو

در يابه د پرېشانو زلفو خو کي مي چېرې
 ولاړ وو ايسني ته د حيران په زړه کښي خه وو

نېټه: ۲۰ دسمبر ۲۰۰۱ د

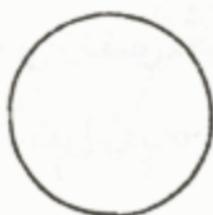
شکي

Pukhto.Net

*

* * *

*

سم د سحره مي دازره په زره کبني حکه نشته
 چي مي د روح لاله زارونو کبني لولکه نشته

د بېگانې بوسو اثر زما مني او کنه
 نن دي په مخ باندې اشنايوه خو انکه نشته

خدايه بنځي به مي په کوم ځاي کبني ما و نه ورځي
 زما په کلي کبني خويو گډوزي زمکه نشته

ما ته وړه لورکي ژر پښي دخو مياشتو راسي
 ماله پښزکه داخله ماسره پښزکه نشته

هاغه ځي مونږ به پرې ماښام له سپر اوږه کټله
اوس هاغه خوند د مزدوري د ټکه ټکه نشته

وي ملغري دريا بونو کښې منمه دي خو
ستاد درياب سره د يوې کورې کچکه نشته

نېټه: ۲۰ دسمبر ۲۰۰۱ء

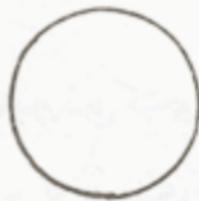
شکي

Pukhto.Net

*

* * *

*

سترگي که وختو نوپه ماسري کړي
 ما هم په وختو نوسترگي سري کړي

تاچي سترگي توري شوندي سري کړي
 ماله دي جذبي اري اري کړي

خه د خان خاني هوا را الوتي ده
 شاري ي د هر کلي ججري کړي

فرق په عقيدت او عقیده کني شته
 وراني بي ادبو هديرې کړي

ستاد تغافل اورونو اوسومه
باد مي د ارمان په سر ايري کړي

ما وژلے مرگ نشي ژوندے يمہ
هسي افواکافي تا خوري کړي

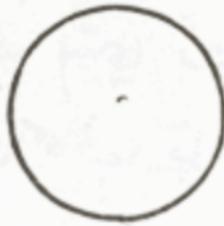
دا دريابه زه څومره بد مرغه يم

ژوند په وينو سرې زما اسري کړي

نېټه: ۲۰ دسمبر ۱۰۰۱

شکلي

* * *

دُ بندگی له قېده اوومه
که د خودی له قېده اوومه

ماد رسمونو زولنی ماتی کړی
د غلامی له قېده اوومه

مینی هستی راته را او بڅبله
اوس د نېستی له قېده اوومه

که ته می لهره کړی نواوکنه چی
د زندگی له قېده اوومه

دَسَر لورۛ معراج تہ اورسدم
دَسَر کوزۛ لہ قبدہ اوومہ

دریابہ بنکیل کرمہ سورو دپیری
چی دُخوانی لہ قبدہ اوومہ

Pukhto.Net

*

* * *

*

اينده لاسو کښې قربان مه اخله
زما د صبر امتحان مه اخله

مات که ښکړې دې شو نو کښې داسې
ښکلې بدله مې د گړيو ان مه اخله

خدايه زما که سوي زړه ته گوري
نوبل د هيجانه جانان مه اخله

بې ملازې تړې خاورې چېرې ښه دي
د ملازې سره آسمان مه اخله

دَ بِنِڪَلا بُوْتَه نَوْر مِ لَهْر شَهْ وَاخَلَه
خَو ما نَه اِيکِي يُو اِيْمَان مَهْ اَخَلَه

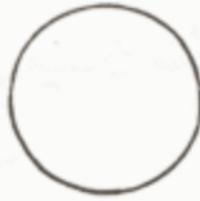
گورَه سِبا بِيکَاَه مَو سَتَر کِي لَکِي
دُ يُو نَظَر دَو مَرَه تَاوان مَهْ اَخَلَه

دِرِيابَه خَو نَدَلَه اِجَارو نَه اَخَلَه
يُو پَتِي چَرِي تَو رِپَران مَهْ اَخَلَه

ننبره ۱، ۲۲، دسمبر ۲۰۰۱ء

شکری

* * *

سزا سزا ده دُ تعزير لاره ده

دُ محبت لاره دُ وير لاره ده

دُ بنکلاکانو دُ نيلم غبړې ته

زره دُ اورونويه کشمير لاره ده

موښ لېوني پرې خپل مرام ته رسو

موښ ېچې نيولي دُ زخمي لاره ده

دُ خواهشونو دُ تکميل کلي ته

شته خو په مړي دُ ضمير لاره ده

دريابيه څوک ېچې دي وجودنه مني

ستا هم دُ هغو په جاگير لاره ده

دُخَانِ نَه لَارِمُ كَه دُخَانِ پُورِي رَا اُورِسِيْدِم
 دُيُو نِيْمَكِرِي اِطْمِيْنَانِ پُورِي رَا اُورِسِيْدِم

دُ الزَامُونُو اِسْمَانُونَه مِي دُپِنُو لَانْدِي كِرِي
 سَتَا دُ بِنَاُسْت دُ لَا مَكَانِ پُورِي رَا اُورِسِيْدِم

مَا دُ ضَمِيْرُ دُ سُوْدَا سُوچِ قَدْرِي هَم اُوْنِكِرِيُو
 خَه كَه دُ رُوْنْد دُ لُوئُ تَاوَانِ پُورِي رَا اُورِسِيْدِم

زُه دُ فَطْرَتِ مَجْبُوْرَه سَم نَه شُوْمَه وِرَانِ شُوْمَه لَا
 كَه صَحِيْفُو نَه دُ قِرَانِ پُورِي رَا اُورِسِيْدِم

پِه حَانِ بِيَه لُوْبِي تَنْدِي هَر خَه تَبْرُوْمِ دَرِيَا بِيَه
 خُوچِي دُ كَلِي دُ جَانَانِ پُورِي رَا اُورِسِيْدِم

زما پڻگ خُلي له ٿوڪ نه راورِي په هپره ڇيوِي
 نورگني ٿوله هديره کڻي دي چا پهره ڇيوِي

سم د ماڻسامه به هي ستوري ٽنگ ته راغله اشنا
 مونڙ ستا په ياد کڻي بلوِي به تر ڇره ڇيوِي

خدايه جي خوڻي پري زمونڙه د زړگورنپا وي
 په محلو نو داسي تل لره جي شمپره ڇيوِي

خُئي جي نمر ونه ور له راورو له آسمانه خُئي
 ملگرو ٿو پوري به مونڙ غواروله غپره ڇيوِي

دريابه مونڙ به پري د خپل مرام تر غپي رسو
 زمونڙ په فگر کڻي روښانه دي له خبره ڇيوِي

دُ ارمانِ ناوِي ۾ِي وِ لورِ غواڀِي
دُ بَرِ بُوکونَه سمندرِ غواڀِي

هرِ خوکِ تَرِي هرِ حُدهُ اختِي نِشِي
نظريه همِ گوريِ نظرِ غواڀِي

دُ زِرِ گِي کِنْدِ ۾ِي رورِ بَدِي اشنا
دُ بنا سُونونَه اِستَرِ غواڀِي

۾ِي وِ سِي دِوِ مَرِه بِي باورِه کِرمِه
زما ۾ِي مانِه ياوَرِ غواڀِي

بنکلیہ بیارابانڈی خلق اودری
سترگی دی بیانگو انہنہی شرفواری

دریآبہ نہر ورلہ راورمہ خُمہ
دَ محرومی داشپہ سحرغواری

نبتہ ۱، ۲۵ دسمبر ۲۰۰۱ء

شکی

*

* * *

*

زه خپله پښمان شومه پښمان مخي ته راغ
زما نه پټېدلو خو جانان مخي ته راغ

فرار د افغانانو په تاريخ کښې نشته کله
پلو ورسره خدايکو که آسمان مخي ته راغ

ما جر په کاسناتو کښې د شر لټوؤ تلمه
په هر ډگر ډډې راغلمه انسان مخي ته راغ

هغه وه چې ې حان وو سڼيال کړې چرته تلمه
ما وې که د رنگونو کهکشان مخي ته راغ

راستون ۾ي مڃاڻي ته ڪرم مونج هلتہ ڪنبي شوپاڻي
ڪرنگا ۾ي دڄام واورپده شيطان مڃي ته راغ

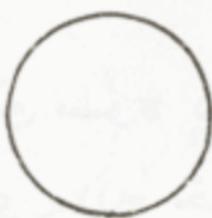
وييل وي ۾ي چي خانہ اوس خوهر يو سر خان دے
پرون رالہ زمونڊ د ڪلي خان مڃي ته راغ

درياب ۾ي غور ڄنگونو ۾ي نيازہ ۾ي له هر ڄه
که غر راتہ راڄي کہ بيابان مڃي ته راغ

نپٽه: ۲۶، دسمبر ۲۰۰۱ء

شڪي

* * *

اڪر جي تندرخو قضا راوي
ولي خدا دي ما کني ساہ راوي

بيا به ايمان درتہ معلوم شي زما
خداے به دي چرتہ کني په ماراوي

پنستو نولي پري شومره جبر کوي
زما رقيب ما پسي ورا راوي

زه درتہ بنه کوم ته نه کوي تل
شر به زمونڙ يو خلي دا راوي

منه ٻي مه خو تورتونو واورئي
زما فڪرونه به رها راوي

چي د پڻتو سره پڻتون ٻي کوي
درياب به ماله خو ٿرا راوي

Pukhto.Net

*

* * *

*

ما دُ قسمت دُ کربنو غلا اوکړه
مینه مې ستا سره آشنا اوکړه

عشقه چې خه بلا مې نه پوهېږم
هغه چې نه ووتا په ما اوکړه

اوس مې جنون جوین ته اورسېدو
چې په ژړا کبني مې خندا اوکړه

چا په وطن باندي سرو نه کېښوه
چا د سرو نه مې سودا اوکړه

بہکاء سچي ماڻي بنڪول خالونہ
ستورو زمونڙن ڇڻي حيا اوکڙه

انسانيت معراج تہ اورسپدو
انسان پڻ مڙو هم گدا اوکڙه

دريابہ تاتہ مي بنسڙي کولي
خوپہ غلطي کڻي مي دعا اوکڙه

*

* * *

*

تنگ به مانه به ! بشکيه سول نه جي
ستانه چي نشه د تغافل نه جي

داد نري زغل دے پڻتنو گوري
منڊو ڪري به دي کڻي شوڪ به تول نه جي

نمر جي د جبين راپرڇولے دے
حڪه خو تيارې جي د ڪاڪل نه جي

نن مي ليدو رنگ جي ورولو تلو
چا ويٺل چي پڻي نه لري ڪل نه جي

سر مي د رقيب نه د سپي جوړ کړو خو
بيا هم غاږي غاږي نامعقول نه ځي

خه چي خو د زړه ديوه په لاسو کښي
خو پورې دريا به به دا زول نه ځي

نښه: ۳۱ د سېپټمبر ۲۰۰۱ د

(اکوړي ته په لار)

*

* * *

*

دا زما د پيٽکي ول دے دا زما د وياړ بام دے
ستا د سترگو په ککو کبني برنډ غرورته هي سلام دے

مانه خه غواړي وختونه تقدس د رواياتو
چي گناه گناه ژوندون هي عبارت د نيو الزام دے

ما په خاے د سرو کلونو ستا تالا والا اوريل له
غني راوړي، ازغي راوړه دا د سور سپر لي انعام دے

خه چي خولي مونږ سره ورکړو په کړنکا کبني د جامونو
دا د ژوند نه لږه تېسته هم د وخت نه انتقام دے

دا وپېسته نري ملاکاني دا د ترکو اتونونه
ستاسو کله خو دريا به نن پشانتي د باگرام دے

ماتہ زما د پوھی بود اونہ شو
ماتہ ادراک د خیل وجود اونہ شو

د عبت پہ تاوانی سودا کبھی
چاتہ د یوی کاسیری سود اونہ شو

زما د روح د زخم شونی علاج
تا نہ کولو حکہ نمود اونہ شو

میہی وی دانگہ اور تہ اوھی دانگل
یو ذرہ مانہ تر دد اونہ شو

دریاب یی اور تیلو او شرو خو
زرہ د آیانہ د محمود اونہ شو

په يو کاله کښې سترگوې خه اولسوې
خوانی درته خه اووې کنه زړه اولسوې

په خدای که د بل همچانه ی سترگو سوزیده خو
بی رحمة گرد شو نورانه ته اولسوې

زما پښتني پغلي اوښکي نه وټي له کوره
بنکار پښي مجبور وې د ليمه اولسوې

نظر چي دې ساهو ساده معصوم ووکلبدنه
زما بد قسمتي ته کوره ده اولسوې

دریا به تا خو واورو کښې غاړې نه ده راکړې
دا نن څنگه د څو پرکو ساړه اولسوې

دا لاڄا وي ڇي دَ تا پُسان سپوڙي ده
ستا پاه وراندي سپوڙي توره چنگڙي ده

د احساس لاله زارونو کڻي مڻي پرڦا دے
ڇوڪ زما دَ روح پاه دستو کڻي مسڪي ده

ڀڻتو ڇڪه پاه سر سترگو گرڇوومه
دا زما دَ تشخص دَ ناز پگري ده

ستا دَ سترگو کڻ لڇوونه ڇڪه ڇڙم
پکڻي سپينه رڻه لار دَ زندگي ده

دَمعاش دَ کِشالو پِه جرنده دَل یو

دا پِه مونږه څې سايه دَ محرومی ده

دا څې خپل تهنډیب او ژبې ته کوزگوري

دا دریا به انتها د بې حسۍ ده

نېټه ۱۷، جنوري ۲۰۰۲،

شکری

Pukhto-Net

*

*

دا ژوند څومره بي ژونده د کين ژوند پکښې پيدا کړه
 څه! اوځانده يو څو څاڅکي د ځوند پکښې پيدا کړه

څښتنه چې د گړدو يو سفز و د زړه اواز شي
 بهاکو غوندي ښاغلي نر فرزند پکښې پيدا کړه

زړگيه د حالاتو په جنگر پکښې روسته نشي
 وختونه زهر زهر دي خو قند پکښې پيدا کړه

په په پښتو غواشه د تحققي ديوه په لاس
 څه! اوگر څه کامل غوندي مومند پکښې پيدا کړه

دریابہ دپنتوپہ مطالبو کنبی اثر له
 بنکلوالے د شیراز او د خجند پکنبی پسا کپہ

دریابہ د جدت نزا کتونه پہ غزلے کنبی
 د نوو تجرباتوپہ ارونند پکنبی پسا کپہ

نبتہ ۱، ۹ جنوری ۲۰۰۲ء

شکی

*

* * *

*

جو پروم د زرهه په وينو په كلونو تصويرونه
ستا د اداكانو د نازونو تصويرونه

عكاس زما د سوي لوي ژوند د دردونو
د وير په رنگ لري د غمونو تصويرونه

بوږنېنې مه د ذهن په پرده چې راواوړي
د مينې د جنون د تېر وختونو تصويرونه

ما تل پخپلو خلو ژروي په چغو چغو
زما د خواني مرگو حسرتونو تصويرونه

اُ ما دُ مختلفو زاویو ونه اخستلی
پراته دی ما سره ستاپه سلگونو تصویرونه

پرون یُ ستاپه تور باندی دریاب دپه دار کپه
زورند دی ستاپه بنسار کنبی په چوکونو تصویرونه

Pukhto.Net

*

* * *

*

لاخو تیاری برندی دی نہر چرتہ دے
لاخو یہ موبن شیدہ دہ سحر چرتہ دے

کاپٹے لھر یوکس پہ تنہ اینیے دے
دل تہ کبھی پہ چا پوری سر چرتہ دے

موبن دَ حُان مَرخ غوار پوکہ لھر شہ وی
موبن کبھی سوچ دَ قام دَ نہر چرتہ دے

تل مو دَ جذباتو بھیرونہ وری
پوہہ زمونن کوم دہ نظر چرتہ دے

لو بہ دَ مرگونو موسرہ کپی دہ
قدر دَ شرتہ دَ بش چرتہ دے

مون کہ غلہ پخیلہ باندی نہ یو نو
بیا زمون دَ خیل کھالہ ور چرتہ دے

مون خو لا دریا بہ پخیل خان کبی یو
مون کبی لا ادراک دَ بہر چرتہ دے

نبتہ ۱۰، جنوری ۲۰۰۲ء

(پبورتہ بہ لار)

* * *

تہ لاپہ لارہ وی راتلی اووتی
 د روح لہ کورہ می تیاری اووتی

خدا یہ! د فنی کال سوہ می اوکری
 سہ کال بیا واری واری شپی اووتی

تاچی جورہ لاسونہ کپنوه پہ ما
 د رقیبانو نہ بنہی اووتی

د مغربی تہذیب برہنہ یرغلہ
 د انسانو نہ چاہی اووتی

د ژوند دوزخه د روزگار تکه
د ډېرو بنو زلمو شي اووتې

دريابېه بيا په افغانانو خپله
د افغانانو نه تسې اووتې

نېټه: ۱۲ جنوري ۲۰۰۲

شکلی

*

* * *

*

بس کھے زما ، ستاپہ لہٹے تو زپن نشی کپدے
 بغیر زما د قلو تری بل وړاندپن نشی کپدے

زه ستا د فرشتو سترگو په تور باندې شهید شوم
 مرگے له دې نه بیکلے او غورپن نشی کپدے

پاه ما د بناستونو بنا پیری بلسی رابلسی
 زما نه خو د نور صبر تعویز نشی کپدے

راغوندرچی پری پچی د آدم وارپه د نری شی
 د دغسی یوې لاری خه تجویز نشی کپدے

هغه ځي پښتو مېندو وي کلک واپه ترې
 هغه ځي هڅکله د لوېديز نشي کېدے

درياب خو په لکو تو هم لاس نه نيسي دښکلو
 رقيبہ ستا د زړه نه خو انېز نشي کېدے

نېټه: ۱۳ جنوري ۲۰۰۲ء

شکي

Pakhto.Net

*

* * *

*

گتو که بیلو بکنی دانه گورو
 مونز بیکری د مینی ته درانه گورو

دراغلو! پچی زلفی دی دارو نه کپل
 مونزه لپونی خو بهانه گورو

پس له دی به مونزه ترقی کوو
 پس له دی پچی مونزه زمانه گورو

داد یوویشتی صدی راکړه ده
 گورو نارینه خو زنانه گورو

مونڊن د خپلو سڃا مخونو ڪرکه ڪوو
 مونڊن پڇڻ خانو نو آئينه ڪورو

نه ڪورو درياءَ به وړاندي نه ڪورو
 مونڊن ڪاٺل تر تله پستنه ڪورو

نېٽه ۱۳ جنوري ۲۰۰۲ء

شکلی

Pukhto.Net

*

* * *

*

عشق زما کول پری حق دے
 جی بناؤست تر بندہ مشتق دے

دُ پستو یہ بنو نغائے کبی
 ما دُ ننگِ وِہلے سبق دے

پہچے دُ حسد پری بنہ پری
 دُ رقیب پہ خولہ تبق دے

سپوڑمی زمکی تہ راغلی
 کنہ ستاد حُسن پرق دے

رنگِ دے اِخْلِی دَسالو نہ
کہ شفقِ دے کہ اُفقِ دے

رہنا کافی تُو خوب وینی
چی دریا ب پہ چا عاشقِ دے

نہیہ: ۱۵ جنوری ۲۰۰۲ء

شکی

*

* * *

*

غوڻيبي د ومره چرتہ په اسانه فاصلي
زمانه خو لاماته سته پرېوانه فاصلي

مرام درته پرانستي غيږ ولاړ دے خو زرگيه
حرکت غواړي لنډې بي نه له خانه فاصلي

هغه زما د برېتو شخړي ويښي خواني وه
هغه چې بوږنېدلې به زمانه فاصلي

د اور سمندرونه که تر منځه شي درځم به
زما لاره نيوي نشي جانانه فاصلي

پوئے نہ شومہ تردي د زندگي په کښ لېچونو
 ما ماته په سودا کړه ککړي په کښ لېچونو

د گډو رمه وړاندي وړسي پري لېونې ده
 را اوږي په پېچوي د غونډې په کښ لېچونو

زه خیر ورته له هرې زاويې نه شوم په غور
 ذره هم خبر نه شوم د هستي په کښ لېچونو

حیرانه مشاهده ورته زړگيه د فطرت شوه
 هغې څه داسې جوړې کړې کسی په کښ لېچونو

ولایریمه د ذات د آئینې په وړاندې ورک - ۴
 گډ شوے - ۴ د حان د حیرانی په کښ لپونو

دریابیه د پر کاله سترگو بنکې الله هو و ه
 زه تلمه که به ورمه پیر شانی په کښ لپونو

نېټه (۱۸ جنوري ۲۰۰۲)

شکری

Pukhto.Net

*

* * *

*

دربندي زلفود نرم تاله پري نه وو خم
چرتنه د سپيني شنوگي له خياله پري نه وو خم

خدايه له برمه مي پر پياسه مه زاره هرومي
چي د بنسو د خسر غو بنسو د سواله پري نه وو خم

زه د ماضي پاه مري نه رارم خو رارم په دي
چي مستقبل کني دري خپله حاله پري نه وو خم

د نوم ورکي د تاترين ژوري او به مي خوري
ستاد جين د لور ايلم له خاله پري نه وو خم

دريابه خدائي دي توان دخن ماله هم نه راکوي
چرتنه په سترگو په ليمو کني چال پري نه وو خم

زُهْ لَا دَخِيلَ وَجُودِ يَهْ زَمَكِهْ يَمَهْ
خُو دَهْسْتِي نَه بِي دَرَكِهْ يَمَهْ

مَسْتَه دَخَانِ سِرَهْ خَبِرِي كُوي
وَائِي سِيوَرِي يَمَهْ اَوِي مَكِهْ يَمَهْ

بِي دَبِي قَدَرُو يَه وَلَقَهْ كِنِي يَمَهْ
زُهْ كَه كُوهرِ يَمِ خُو كِنَجَكِهْ يَمَهْ

لَاسِ مِي دَمَلَانَهْ يَه زُورْمَهْ تَاوَهْ
دَبِنَكِرُو بَارِ كُورِي هَلَكِهْ يَمَهْ

دَرِيَابَهْ مِينَهْ لَهْ قَلَمِ سِرَهْ كُومِ
كِرَكِهْ كُوونِكِي لَهْ تُوپِكِهْ يَمَهْ

لکه خوشبو هسي پرېشانه گري
چې مروره شي له مانه گري

بيا لري وټي وي سره له خانه
خو چې سره له خپله خانه گري

اور اورکي په کشمالو کني نيسي
په ماښامونو کني نادانه گري

خکي به له سترگو چې شپې شي مه خه
گوري وري د بېکاه نه گري

زاهدہ تہ وائی چي مینا، پر پندہ
خوک بہ نوخنکہ د ایمانہ گرجي

د محبت پہ جرم دواہہ ورنی
وختونہ موبن پسی جانانہ گرجي

د کلي خلق ماتہ ککوته نیسی
لغی تہ نہ وائی چي وارانہ گرجي

تلہ خوفطرت دے د دریاب بنکلیہ
نہ چي د زول اولہ طوفانہ گرجي

*

* * *

*

نہیغ دَ مکان او دَ زمان اووتم
 چي دَ فکرونونہ دَ حان اووتم

قہرپنہ مہ خاطردي مہ درنوه
 دغہ دے لاپمہ قربان اووتم

چي سپين جبين تہ يٰ لہ زني لاپم
 ما وي کہ پورتہ لہ اسمان اووتم

کوم دہ دَ ژوند پہ جوارى کني گتہ
 لہرہ لمحہ ترې پہ تاوان اووتم

اوس خو زه خانِ مه دِ خپلي مرضي
اوس بېکارو نونه د خان اووتم

د مغربي اثر سپره یرغله
خپلو جامونه هم انسان اووتم

دېرې چې د الحاد راغلي په ما
شکر دے زه ترې مسلمان اووتم

دریا به نه راتلم نظر کښې د چا
چې د نظر نه د جانان اووتم

*

* * *

*

ژوند د زهر ژنو ل شو غږنه ده

دا د غنو غږنه د ازغو غږنه ده

مینه د خوا هښ د سکون نوم نه ده

دا خو د سپڅلو جذبو غږنه ده

ذپل مې د ماشوم زړگي په حائې دي چې

ستا د نظر غږنه د لوی غږنه ده

غږنه د جانان مې رانه لهره کړه

خومره دي نازکه پښتو غږنه ده

غږنه د ښکلا تاپو ته نه شي تلې

تاو ترې د درياب د چپو غږنه ده

غله دى كوي غلا د هغو سترگو نه
رنگ دے كه رپا د هغو سترگو نه

يه! زاهده سلې كړې كه زړې كړې
نه رغي زما د هغو سترگو نه

سيري چي په نشه كني شي رابرندي شي
زه ویرېم ستا د هغو سترگو نه

كافي چوي سترگي د رقيب وړې
خدا دې ساتي تا د هغو سترگو نه

زۀ کہ ورکتے نشمہ گرم نہ یم
خوری کپی حیا د هغو سترگونه

تہ پکبپی دریابہ ژوندون گوری خو
مرگ خاشی صفا د هغو سترگونه

نېټه ۱۳ فروری ۲۰۰۲ء

شکی

Pukhto.Net

* * *

*

دا آخري گناه کوٺم نوره توبه اوباسم
ستاسره هغه شان د واورې يوه شپه اوباسم

ذهن د نوي نسل اړوم د احساس په ايوه
د رڼا کرپکني کوٺم ترپنه تياره اوباسم

د لاشعور کوټونه گورمه ماضي راسپرم
ستاد ترخو ترخو يادونو جنازه اوباسم

عقله مننه دې تا اوکتله باي الله ما
نور د جذبو لاسونه ستاد گريوانه اوباسم

يم د کوټلو حوصلو د غورځنگونو درياب
لار د حالاتو د اور شپند کومې کني زه اوباسم

خُرگند و ننه دَ خانِ نشم کوی
هسې توهین دَ انسانِ نشم کوی

خیله دَ خیلو بزرگو لاندې خورمه
زکُ سلامونه دَ خانِ نشم کوی

ماخو ضمیر لا قتل کړے نه دے
سودا په سر دَ ایمانِ نشم کوی

دَ تندرونو نه یې ویره نشي
خو یاراننه دَ آسمانِ نشم کوی

د گونگونو نه گذار ځي کومه
نور اعتماد په جانان نشم کوي

ازاد فطرته يم درياب پابندي
زه د مکان او زمان نشم کوي

نېټه: ۱۴، فروري ۲۰۰۲ء

شکي

Pukhto.Net

*

موئن تل پہ زپہ زپہ د زخم کر کپے دے

موئن تل د دھر سرہ سر کپے دے

موئنہ حان نہ دے جو پید و تہ پر پنے

موئن پہ پرہر بانڈی پرہر کپے دے

موئن کہ وختونو قلم کپری یو خو

موئنہ ہر حلی نوے سر کپے دے

موئن تری پہ گو تو کبھی ویستلی سترگی

چا چی پہ موئنہ کو بن نظر کپے دے

مونڊ د دردونو هر کلي کڙي ډي
 مونڊه په وينو کښي سفر کږه ډي

مونڊ روایاتو ته دوام ځښلې
 مونڊ په بسونو کښي اختر کږه ډي

مونڊ نه دریا به غرونو تښتې کږي
 مونڊ په اسمان پسي لښکر کږه ډي

نېټه: ۱۴ فروري ۲۰۰۲

شکي

لهغه د سپونمي پروسني شپه
نه هېرېني مانه لېوني شپه

خومره چې ادراک پکښې سحرته خي
دومره تياره کښې دهستي شپه

خدايه دا پيري مي ټوله واخله خو
راکړه ايکي يوه پري دخوانی شپه

مون پکښې د فکر ډيوې بلي کړي
اوس به شي په شا د محرومي شپه

چا ویڈ چھی شپہ جنت کنبی نشتہ دے
 ما خو پکنبی ویستہ بگانی شپہ

تا کہ یہ رباب حجرہ کنبی تہرہ کرہ
 ما درتہ ہم روئی کرہ یہ بلی شپہ

بیا دریابہ راغله جدائی سرہ
 بیا زما د غنوی یہ پولی شپہ

* * *

*

بشکلیه ماسره راغلی، تله مه جورچه وه
 زما د زره د کورگی نه کله مه جورچه وه

حد د بشکلا پرې تر قیامتہ کړې تمام د نړی
 خدايه زما دکلا لي نه بشکله مه جورچه وه

خه نه خه لچک پکني خاغا پرې بده سرپه
 فطرت د رایې همپشه را بشکله مه جورچه وه

د شپې جامونه گونگوي دورخی اړې تسبی
 شېخه دخان نه راته سپین سپیله مه جورچه وه

خبرہ ی گورہ ورتہ جابج اخلاہ ڈرونڈ ڈپینو
 خان دُشودو سوئی مستو پوکے مہ جوپہ وہ

داستا دریاب د گمنای د مرکز قائل سپے دے
 کرانہ ہوار ی کپہ پہ سر ی خلی مہ جوپہ وہ

نپتہ ۱۲۲، فروری ۲۰۰۲،

شکی

Pukhto.Net

* * *

*

مِينه مېنه خو د کړکې له سُور اوره اووځي
 لکه چې ساز د هنگامو د غره له شوره اووځي

د صبت چنگنې کپ دې بستوي بکلوتي
 گوره کم عقلي په غرمه کني شوک د کوره اووځي

ستا د اورنگ جبر په بند کني بي گناه کپوتې
 زما خوشحال زړکې به خنک له رتنه پوره اووځي

هاغه چې خوان به غورپ شو تپ سر تور ترې شو و
 اوس د هغه کهاله نه پغله په سر توره اووځي

دَ نړيوال انسانيت علمبردارو واورئ
 بدل به ستاسو خواه غواڼه د توره بوره اووئ

ستا لونگين پانزېب باهو پېژوان اوگي او نته
 شعر کوم ئي هسي نه چي د فولکلوره اووئ

دريابه ژبه ئي له داسي وينا غوڅه بنه ده
 چي پري ئي چوته شي سره چي پري د سوره اووئ

نېټه ۱۲۲، فروري ۲۰۰۲

شگي

(دلوئ اختر ورځ)

زده کپه پکار ده هم هنر پکار دے
خو دغه هر خه له خوسر پکار دے

د انتقام طریقې نورې هم شته
نه چې د شر جواب په شر پکار دے

چې پرې بنکلوټو له کلان اوکرم
زما یوه پوله دو تر پکار دے

د سر د سترگو نظر نه دے نظر
د زړه په سترگو کېني نظر پکار دے

مونڙن ڀيہ خبير و ستوري نہ شور اوڀرے
 مونڙن له دَ ٻني ڀوڻي و زر ڀڪار دے

ڇي دَ احساس دَ غرونو ڀاڻي ڇني
 دَ ٻي حسي و اوڀر له نمر ڀڪار دے

امن ڀسندو له ڀڪار دے امن
 خو ترهه گر له ترهه گر ڀڪار دے

دريآبه مونڙه ڀيہ فطرت مئين يو
 مونڙن له نغتر ، چينه او غر ڀڪار دے

نبتہ ۱۴، فروري ۲۰۰۲،

شڪر

(دَ لوئے اختر درمہ ورخ)

نزگسیت نه چي انسان را اوڻي
بيا ورته لاري د آسمان را اوڻي

زه چي د ذات په ايښه کښي گورم
بلا خامه راته د حان را اوڻي

رقيبان ميني سره دي ترپي
گري چي اولگي ميان را اوڻي

دا حل دي خامخا بوخم کلي ته
خو چي غوزان او انځران را اوڻي

کتونہ سم وي اړوي نه وي
اوس ځي جري ته کله خان راوځي

فرعونيت له نړۍ وړي په مخه
ځي دريا بونه د ايمان راوځي

نېټه ۱ ۲۶ فروري ۲۰۰۲ء

شکي

*

* * *

*

عقله د زړه په کوڅه نه ورژمه
نور د هغه په کوڅه نه ورژمه

د بدو کلي مي پره کړه همه
چرته د بنه په کوڅه نه ورژمه

زما کوڅي باندي دې هم نه راجي
چي زه دده په کوڅه نه ورژمه

خم به په ډاگه ديکلي که څه
لکه د غله په کوڅه نه ورژمه

لکه د بنار بنده کوڅه شومه زه
 د بل کهاله په کوڅه نه ورځه

دریا به نېغ په نېغه زړه ته ځه
 زه د لېمه په کوڅه نه ورځه

Pukhto.Net

*

*

جو پره پي دي نن بله بانه كپله
دا خو دي په خداي پي بنه ونه كپله

ته پي ورته مخ ايينه مخي شوي
خان ته دي حيرانه ايينه كپله

وخته تقدس دي درشتو اوسو
تا زمانه سازه زمانه كپله

خه كه حوادث پري ماتوي غرونه
ما ورته هم اوسپنه سپينه كپله

جنگ ۾ي دَ ژوندون حُني اونه گهتو
 هسي ۾ي خرابه پري خانه کپله

خله کپري زما دَ وڻ لوهي گيله
 ستا نه چي حواني جوڙه نينه کپله

راغله که دريا به زما شوه نوشه
 لاپله حالاتو زما نه کپله

*

* * *

*

چا کاسناتونہ پردہ پورته کرہ
کہ تا د مخ نہ لوپتہ پورته کرہ

د سپینې خولې خندا دې اور اوکړو
زما د زړه نه دې لمبه پورته کرہ

د چا د قتل اراده دې اوکړه
بیا دې په لاس کینې اینه پورته کرہ

نوم یې د ضبط رالہ پر پیاسلو
پستی د ژوندې مې درانه پورته کرہ

ستا زر زری سترگو ته پینگانه شومه
 پس له توې نه مې پیاله پورته کړه

ماد نفرته خلاف قدم په قدم
 د محبت یوه نعره پورته کړه

دریا به روح ته مې سکون اورسید
 چا گل کڅونو کبې تپه پورته کړه

Pukhto.Net

*

* * *

*

ستا د ميني په خوبه وپېي بهر څو ورشوم
 که درياب وومه جانانه سمندر شوم

خان مې اوباييلو د ميني جوارى کښې
 ته مې اوکتېلي حکه سر په سر شوم

وخت هغه وو پېي به چاته يادېدمه
 اوس خو لارم د يادونو راه گذر شوم

د هر کار د خولې خوندونه مې خراب دي
 د غمناکو شپو ويرژن غوندي سحر شوم

دَ لاهوت دَ رنیاکانو پیه تکل کنبی
دَ ناسوت دَ غار دَ کومی نه بهر شوم

ستا دخیال سنگ پارس چي می حاصل کرو
اول هسچے نه وومه اوس دَ زرو غر شوم

دَ ریا رنگونه خاشی ترې دریابه
دَ دې دهر دَ یارانو مرور شوم

*

* * *

*

دانگي ترپي مي د ژوند نبضونو اوکړي
چي کلي ستاد ننگو سرونو اوکړي

موده پس مي پنگه پنگه غپنه راغله
غزونې زما مرو زگونو اوکړي

د دردونو په صحرا کښي مي پره کړم
تجربي راباندي بڼه وختونو اوکړي

جوړ مي زوږ په لاشعور کښي دماضي شو
لمغړي دي بيا تنکو يادونو اوکړي

لوتگين نه ئي گريوان پوري اڻنه ڀم
 ما مزلي د بلها كلوڻو اوڪري

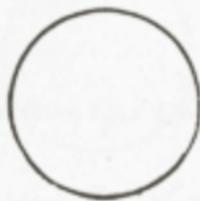
اوس به چرتو هم بد رنگ دريا به نشي
 دعاڪافي درتو سرو لاسونو اوڪري

Pukhto.Net

*

* * *

*

ستا د انکار جواب تہ پاتی نہ شوم
 بنہ شوہ چھی دی عذاب تہ پاتی نہ شوم

ستا مینی نیخ جنت تہ راوہستمہ
 د فرشتو حساب تہ پاتی نہ شوم

د سر لوپی معراج تہ اور سپدم
 د سر کوزی ادب تہ پاتی نہ شوم

حان می حلال کرو د ارمان پہ چہرہ
 خود دستور قصاب تہ پاتی نہ شوم

د فرشتو اُستادته پاتې شومه
 گرانه منير محراب ته پاتې نه شوم

د ملاکنډ په سرې پخې کړې
 د ملاکنډ درياب ته پاتې نه شوم

Pukhto.Net

*
 * * *
 *

دَ کلي سترگي دِي را وارپولي
 چي بنکلي سترگي دِي را وارپولي

تنگه به زه لبونے کپيمه نه
 پاسکلي سترگي دِي را وارپولي

تا وي چي سترگي به دروانه روم
 بيا ولي سترگي دِي را وارپولي

بنکلي دَ خلقو سترگي نه راپمه
 خو خپلي سترگي دِي را وارپولي

رقیبہ مونہہ دَ نظرہ نہ کُ کری
شہلی سترگی دی راواروہی

پہ دریا بونو دی لمبی بلی کری
چی بلی سترگی دی راواروہی

چکس

Pukhto.Net

*

* * *

*

تا چي د خپل راتگ خيره كو نجلکه اوکړه
 ما سره ستړي انتظار سمجوته خکه اوکړه

دغه په پسي کښي تر لي خو داني د اميد
 وړم د ارمان بچو له نن مي تکه پکه اوکړه

زه هسي سپک کړم ستا د شوخي ميني شوخي گناه
 چي زما ذات هم مانده يه جانانه کرکه اوکړه

د مار کلي په کنده و پروت پېژوانې نر پېښودم
 خکه مي کلي ته بيا مخه له اټکه اوکړه

د کلي په برخه د نسيم په غږ کښې مخ او وينځه
 راشه د کلي د فطري ژوندون نه شکه او کړه

ما چې دې شونډو ته کړې غوڅې غوڅې شونډې نږدې
 تا د زخمي زخمي هوسې پشان تر پکه او کړه

تا د درياب د ژوند موره کړله سپره رقيب
 راغلي بابر غونډې دې دلته مبارکه او کړه

*

* * *

*

د بنگلو په سينو کښې که دې زړونه کافي کافي
نو مونږه گوري هم يو غرونه غرونه کافي کافي

خه هغه قسمتونه دي چې کافي جوړوي ي
خه مونږ يو چې زمونږ دي قسمتونه کافي کافي

زړگيه دومره هم مايوسه کښه مه د بنگلو
ټوکي هم کله کله سره کلونه کافي کافي

د خنو د قبرونو خو خزي د کافي نه وي
د خنو د مرمرو مزارونه کافي کافي

په ما باندې څښي زهر د ترخو حقيقتونو
دا غوږي غوږي ژوند او دا وختونه کافي کافي

دريآبه جوړ زما سنگارولو له راغلي
دا خلق گڼه گونډه دا لاسونه کافي کافي

(د ملگري اقبال شاگره اشکزي ليکلي غزل)

حکيس
۱۷

*
* * *
*

حُار پِه رېښمو تندر ونه تېرم
 ښکلیه چې ستانه نظرونه تېرم

د زړه زخمونو مې اوبه پټې کړې
 غواړې د شونډو ټکورونه تېرم

کل منجرې دې د الفت فصلونه
 زه ترې گېډې گېډې غمونه تېرم

د خپل احساس د خوشبویو په مزي
 ستا د ښایست نزا کتونه تېرم

بن د گورگورو د پټه شه پکښې
 زه دې په کوږ او ربل کلونه تېرم

دُ خپل سالونه رالہ پکے راکړه
زه پري د خوږ زړه پرهرونه تړم

چې د شکلا ونې ميوې اونيسي
زه به ترې څرنگې لاسونه تړم

رباب به روسته سوروم دميني
لا خو دريا به پري تارونه تړم

*

* * *

*

که انتظار راتہ غنپلی شپہ دہ
 ما پہ لمو کنبی گر خولی شپہ دہ

دا تا پہ زلفو کنبی ترلی شپہ دہ
 ما وی رچی وی کنبی شپہ دہ

ورخ می لہمہ ککھ نن خوری دُورچی
 بیگاہ می بولہ شپہ خوری شپہ دہ

ستادِ حالونو ستور و غسل او و بست
 پہ ما دقدر نازولی شپہ دہ

دلوند اور بل خاشکی می او کربہ پہ ما
 ویل می پاسہ کنہ تلی شپہ دہ

نن دې په سترگو بڼکلوومه سترگي
 نن مې په عمر کښې موندلې شپه ده

ستا درنگين گروان په رنگ کښې ډوب يم
 خه لونگينه شپه ده بڼکلې شپه ده

زما دشونډو پار په شونډو لر کړه
 خار په نصيب باندي راغلي شپه ده

زما جنته ستانه خه اوترويم
 نن مې دتا دواک په کلي شپه ده

اوس به دريا به شي صحرکه خبري
 اوس مې ايله راپرزولې شپه ده

چي دَ نسيم په گومني سر اړوي
 خنگ به نظر ترينه نظر اړوي

زه به تري واورپه خويه ملگرو
 مانه به خوک هغه کافر اړوي

خوله مي زړگه غواړي له شوخي ميني
 خه زورور دے ماپه شر اړوي

بنه په جار وپه چي مينه په پري
 رقيب مي خه د لاري خد اړوي

ميني دخريکوپه خيگ اوتړلم
 اوس مي د درد په سمندر اړوي

دَ محبت لېږني خپل وختونه
دَ زولنوپه شنههر اړوي

داسې دانه دانه گودرته مه خه
خورگ د شوخي د مازيگر اړوي

د نظر تبخ دي راته مه برجوه
د ژوند د تبخ نه مي جوهر اړوي

د زخم کر پکني دريا به کوي
بنکلي زما د زړه دوتر اړوي

کله کله جي راياده شي په شيه کښي
 ترسماړي د دردونو شي په زړه کښي

جي د بنکلو دستاييلو حق ادا کړم
 برکت مې دي خداي واچوي په خوله کښي

د بلي د کشمالو کوډي کښي گوره
 هسي نه جي شوک دي او وينې په وره کښي

خومره خوندي به وو په تگنه غرمه کښي
 هاغه مونږ جي به يو خاڼ شوي چينه کښي

نیم وری له د چنی په دودۍ راشه
 مخی پتې کرو روئی اووی په تیاره کښی

د کله غو طبیعتونه عجیبه دی
 سره نه پرین دی دریابه په یوه کښی

چکېس

Pukhto.Net

*

*

د شيشي په كلا سونو به خه كړمه
په شيشه شيشه لاسونو كښي يې خښمه

زما سترگي صحرانكافي د تيارو شوي
ستا د يو نظر ليدو په طبعه طبعه

احاطه يې په لفظونو چرتنه كښي
ته چي راشي خنکه مه خنکه شمه

ما د خدا نه په تيارو كښي ده غوښتلي
خوله يې زلفو كښي په پټه ككه خورمه

هغه واوږي واوږي شپه ۱ نه هس ۱ بي
 هغه تاچي وي سحر شو پر بنده حُمه

په ٿرا شوه حُه! ويٺل ۱ دريا بيه
 زه ۱ چي دا حُلي د ڪلي نه راتلمه

چکيسر

Pukhto.Net

*

* * *

*

خومره ځي ترې خان ساهه دومره پرې ور اورمه
زه د محبت د الزامونو په شر اورمه

نور به د بسکلا کهکشانونه رابرخپره کړم
والوتمه، لارمه په بره په نمر اورمه

بيا مې پښې پولې د معصومانو حرتونو شوې
بيا دې د يادونو د سکروټو په غر اورمه

دا خو زما يو رک کښې هم نه راتله له سره ځي
دومره به د بسکول له چپر لونه زر اورمه

اودر پښمه اودر پښم غرېو مې يوسي او ژاړم
زه چې کله اوس په مازيگر په گودر اوړمه

هاغه په دروميې حلې مې ستا د تندي خال بنکلؤ
ما دې که د ژوند د تاتري په کمر اوړمه

شور مې د بنگړو زړه غورځوي گني نو او مننه
نوره خو دې زه دريا به غښي ته در اوړمه

چکسر
۷

نرگسیت و لی انسان کبھی پروت دے
خوند خو د بیل سرہ احسان کبھی پروت دے

دلته احساس د بیل و گری نشہ
دلته کبھی لھر سرے پہ خان کبھی پروت دے

بدنام شو چھی وھی وائی خلق
وارہ بدیت پہ مسلمان کبھی پروت دے

د ملک وھنی قام وھنی فکر
پہ خان کبھی پروت دے پہ دھقان کبھی پروت دے

دَخپل ماشوم زړه درته خه اووایم
دا لپونه خو په جانان کښې پروت دے

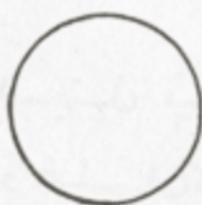
د تصور د سلسبیل په غاړه
زاهد په غښه د غلمان کښې پروت دے

موبزه جامې د پرهرونو کړې
دریا به درد مو په درمان کښې پروت دے

نېټه ۱۱ مارچ ۲۰۰۲،

شکلی

* * *

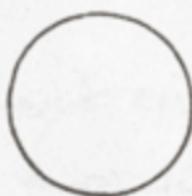

پڄي بارانونه د سپرلي مات شي
 په هره بوله کيني بنگري مات شي

خان له غم په دي باران اوکري خو
 خدايه زمونږه به غورگي مات شي

په هغه کلو خو مي زړه غوڅپي
 پڄي د دندرونه تنکي مات شي

لونده شوم لاره ده ساده سپرپه
 پر بنده په سر به مي منگي مات شي

زُهْ يُمَهْ چرتَه اهلته تله غوارم
 لب دَخيل حان سره لیده غوارم

دَ اور باله کمند دي لاسو کني را
 دَ مح بسپور مي ته دي خاته غوارم

ستا دَ شوکير سلو وهله يمه
 ستا په توده غبنه کني شپه غوارم

چي دَ باطن سينگار کوي سي پکني
 خانله يوه داسي اينته غوارم

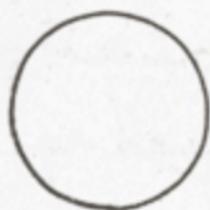
چي ٻه ڪردار ڪنهي غزوني اوکري
 داسي علم خوربهه غوايم

مڪنهي چي مڪنهي تلمه خان هي وڙو
 اوسي ئي ڦلار ٻه مصله غوايم

دريابه ڄومره ترقي هي ڪري
 ٻه ڪور پورهيم خو اوريه غوايم

نبتہ ۱، ۵، مارچ ۲۰۰۲ء
 چڪيسر شانگه

* * *

دا ڇي ڀه حال کڻي ڀل ڀه ڀل ڙاڀو
 مونڀن د ماضي ڀه مڀي تل ڙاڀو

ڄان ته ڀڃيله کشالي جوڙو
 بيا ڄو و نورو ته ڀي حل ڙاڀو

فکر د خيل کھاله ذره نه ڪو
 خو هميشه به غم د بل ڙاڀو

نهر ڀي نه ڙاڀو د ملڪ د ناوي
 مونڀن ڀي تالا والا اوريل ڙاڀو

مونڊن د شهن خان د سر سوداگري ده
هسي د مکر په کارگل ٿارو

دریابہ ٽنگه به منزل تہ رسو
مونڊن خو جي ٻن اوکرو مزل ٿارو

نتیہ: ۵، مارچ ۲۰۰۲ء

چکسر

Pukhto.Net

*

* * *

*

کړه په تا کښې خو هم دا د پښتو دې
چې هوسې ژبې خوی کاته دې د زمرو دې

تقدس زر پرستی د رشتو اوسو
که بابا دے که ادې ده د پښو دې

نمر، سپوږمې، کهکشانونه، سیارې هم
چې جوهر لري د پوهې د هغو دې

تل آسمان وهي په تورو د خبرو
زما خلق د عمل نه دې د خولو دې

نشته کوم دي که يو خوتنه را اوبني
چي سرونه ي وريوري په تنو دي

پښتانه خو لا دهانه وتي نه دي
نور قامونه د آسمان نه په وتو دي

چي پښتو ته سپک نظر کوي دريا به
علامي د پښتنو د ورکېدو دي

نېټه: ۶ مارچ ۲۰۰۲

چکېس شانگله

* * *

ٻڌ ڪه ڀه فڪر ڪٺي بدلون راولو
 نو تليلي خان به د پڻتون راولو

مونن ڪه ڀه خان ڪٺي اڪاهي راولو
 مونن به د نن غيبتن پرون راولو

مونن ڪه ڀه ڪارو لڳي ڀه بار ڪٺي
 خه به ڀه نورو ڪٺي سمون راولو

خو ڀه خانو نه ستر ڀه شوي نه وي
 نو خام خيالي ده ڀه سکون راولو

دَ تورتسونو خلاف جنگ به کوؤ
هله په ژوند به سباؤن راؤلو

دریا به ژوندله به معیار اوکتو
حُان کبې جوهر که د فنون راؤلو

نېټه: ۶ مارچ ۲۰۰۲ء

چکېسر شانکله

*

* * *

*

په وينو کښې مې تگ کوؤ منډه لارې و هلله
مراڼ ته رسېدمه او کنه لارې و هلله

اول خو ناپوهې وه ما وې زه له خانه خپه
بيا پوهه شوم چې خانه په ستنه لارې و هلله

يو وخت وو چې خوښې وه د ژوندون په ستغو غاښو
تلم چاق وومه له هر چانه مڼه لارې و هلله

ستا غره ته د ښکلا زما حېرانه تصور وو
که هر خومره مې لار و هلله نه لارې و هلله

درياب وومه د سر او پښو نشتوالي باوجود هم
منزل پله په دوؤم په سينه لارې و هلله

کولے شو فولاد یو مونہہ غرونہ اړو
حالاتو له به سترگو کښې اړونہ اړو

د سرو زرو فصلونہ به را اوتوکئې که خبرې
کيا یو پرې د نوي کھول ذھنونہ اړو

پراته لا د قسمت رحم وکرم تہ نہ یو مونہہ
ھمت کوو زیارکښ یو تقدیرونہ اړو

احساس د انتقام له حرارت له درده اخلو
که زخم مو ورځي نو ترې پټونہ اړو

تاریخ ته به دی سترگی وازی پاتی شی زمونبه
 چي مون په سمندر باندی اسونه اړو

منم چي د بکلا محل ته لار په گرو ده
 خو مونبه لپونی به پری خانونه اړو

دریابه وجودونه مود او سپنی نه سخت دی
 تپرونو د وختونو له مخونه اړو

نېټه: ۱۷ مارچ ۲۰۰۲

چکېسر

* * *

محبت کنبی ۾ زڙڪي اوبه اوبه ڪڀو
خو تر اوسه پوهه نه شوم ۾ ۾ ڪڀو

خومره خوندي به ۾ اُف ماله راکولو
هاغه ما ۾ ۾ به به به او تابه نه ڪڀو

مخکبي نه تلوڊ نيمي لاري ستون شو
بس په نه خبره خان ۾ رات جه ڪڀو

خو به مونزه په جذباتو لاهو ڪڀو
خدا ڪي زده مونڙد ڪرو نه عقل شه ڪڀو

مجبوریٰ می پدہ ضمیر باندی پنبہ کنبوہ
 حُان می چا کرہ پدہ زور باندی سلمہ کرو

ماچی نہ کرلو زما دجا بہ نشی
 ما خیکر کرلو مازرہ کرو مالیمہ کرو

چی پاستہ پاستہ لاسونہ ئی تری تاو کرہ
 د دریاب سترے وجودی پری دمہ کرو

نبتہ: ۷، مارچ ۲۰۰۲ء

چکسر

* * *

جنون ڇڻي ۾ي د ستغو تجربونہ تپروي
تکميل ته ۾ي د ذات د مرحلونہ تپروي

خرد ۾ي ترڻي جار باسي گني زه کله صبر ڀڙم
جنڊي ۾ي د زنجير او زولنو نہ تپروي

منہ ڇڻي د باطن د سپڻليا حقيقتونہ
سرے په يو نظر د زمانونہ تپروي

شايد ڇڻي خه رازونہ منکشف ۾ي شي د ذات
ادراک ۾ي د هستي د تماشونہ تپروي

د درد د مسلسل اذیتونو په اورو نو
الفت مې د حالاتو د لمبونه تېروي

دریابیه د بنکلا د نازولي جبر خار
مټین د هوش او پرونگو حادثونه تېروي

نېټه ۱۸ مارچ ۲۰۰۲

چکېسر

Pukhto-Net

*

* * *

*

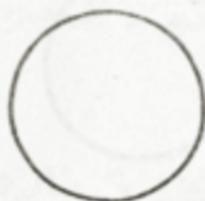
بىكلىه چې خان دې مانه اوتىستوۇ
دا خو دې خان له خانە اوتىستوۇ

د سحر خىزە تېسىم نە دې خار
د عىر غرىبو دې رانە اوتىستوۇ

د پولى زورە زور دې اوتىستوۇ
خىم دې سم له خانە اوتىستوۇ

شېنگ دې بىنگىرو لە نىمە شىپە كىنى وركىرو
خوب دې زما جانانە اوتىستوۇ

عائى درياب هغى تە شە بىكارپىزى
هوش ئى دىيان ملا نە اوتىستوۇ

په مسئله کښې مسټلې دې سرتنه چرتنه رسې
د ژوند بې سره کښلې دې سرتنه چرتنه رسې

لا مې د ذات د راپرېوتې کورکې کلې ته
ماته زمانه فاصلې دې سرتنه چرتنه رسې

هاغه چې تلې ده پسي مې د وړوکي ارمان
د زيل د زهرو کلکې دې سرتنه چرتنه رسې

د زړه کھاله ته د نظره تاترو تېرېم
خه روح چيوونکې مرحلې دې سرتنه چرتنه رسې

لھرہ لھظہ مِ دَ ماضي دَ ياد پَہ اور کينِي نيسي
 دَ قيامتونو سلسلي دِي سرتہ چرتہ رسي

دريابہ زرہ دَ محبت پَہ سترو مہ ستروہ
 دا زارہ چاودِي معاملي دِي سرتہ چرتہ رسي

۱۷ جون ۲۰۰۲ء

شکری

*

* * *

*

تا که تمامه د جدایی واخسته
دا دې ما لاس د زندگی واخسته

د وختا د جبر انتها ته گوره
په خو پکو یی ملالی واخسته

تا چې می خنک د خورو لاسو او کړو
د خپله خانه می غاری واخسته

لکه گپه یی د کلو پورته می کړه
ما وی که غمین کنبی می گپه یی واخسته

له بی و سی د و مره را او غور حیدم
 د سپی د خولی ته می پووی واخسته

دریا به دغه زندگی وه لاره
 شه دلبری شه دلاری واخسته

۱۸ جون ۲۰۰۲ء

شکی

*

* * *

*

دُغره په ترو کښې کلونه تږي هغسې دې
زما د ذات تږي اړخونه تږي هغسې دې

سترگې په سترگوې بشکوم ديوې مودې راسې خو
بياې هم سوي نظرونه تږي هغسې دې

په ککړو کښې وينې څښي تنده ئې نه ماتېږي
د بښاستونو اسمانونه تږي هغسې دې

دا سرسین زوق جمال مویو ځای ته څښي اوبه
ځکه موجل وهلي زړونه تږي هغسې دې

ستا دُښاؤستا سمندرونه په غورځنگ بهېږي

زما دُ عمر ارمانونه تېرې هغسې دي

تندې دُ نورو تنده غرو ماتوي دريا به

ولي پخپله دريا بونه تېرې هغسې دي

۱۹ جون ۲۰۰۲ء

شکي

Pukhto.Net

*

* * *

*

زڪُ لا دَ دردِ له كوره و تے نهٺِ ۾
 دُخيلِ احساسِ له سُوره و تے نهٺِ ۾

دا ڇي شعورِ ڇي زپهٺِ ڪنڀي خارِ اڇوي
 جوڙدُ جنونِ له اوره و تے نهٺِ ۾

ماتِ شوٺِ ۾ توهڻِ شوٺِ به ۾ ۾
 خودِ خيلِ چُرَتِ له سُوره و تے نهٺِ ۾

ڇي دَ رقيبِ جوابِ ڪوڻي نهٺِ شم
 دومره خوهمِ له زوره و تے نهٺِ ۾

خدايہ چي ورک نشم دٻنار گنہہ کني
چرتہ له خپله کوره وتے نه۔م

دريآبه اووم قابو له ژونده
خو د الزام د توره وتے نه۔م

۲۰ جون ۲۰۰۲ء

شکری

Pukhto.Net

*

* * *

*

دُخپل ضمیر د شوره چرته لارشم
 ددی کافر لنگوره چرته لارشم

مور می غپله غپن کبني هم نه پرېږدي
 نو آخر خپله وروره چرته لار شم

روح ته می اورسېدو اوسوزېدم
 د محبت د اوره چرته لار شم

پوند د سکون په یوه لحظه پسي شوم
 ویم چې د خپله کوره چرته لار شم

دَ خدائے پہ چارو می لاس نہ رہی
دَ وختا دَ جور لہ زورہ چرتہ لاپ شم

دریابہ لاپ بہ شم لہ ہر خہ نہ خو
زہ لہ قسمتہ سپورہ چرتہ لاپ شم

۲۰ جون ۲۰۰۲ء

شکی

*

* * *

*

دلته خو کھل بنه د فطرت د سورا جا مې کړي دي
 ”چا وي چې کھل د پسرلي د اور جا مې کړي دي“

ته ئې چې نه مې يادوي چرته په هېره باندي
 زه م چې ما دي د الزام د تور جا مې کړي دي

په کھل کتونو کني پر کھاله خاموشي قتل شوه
 اوس زما کلي هم د بار د شور جا مې کړي دي

دلته د هر خه امکان شته د تهذيبونو جنگ دے
 دا عجيبه نه ده که ورور د خور جا مې کړي دي

دريابه ما باندي د هرې صدمې قرض شته دے
 نه چې اختر له مې د غم نه پور جا مې کړي دي

لپي دَ روح مِ ورتہ اونيو لي
 شراب دَ چا دَ نظرونو خاشي

سره لوپتہ به کلگون مَني رپي
 کنه رنگونه دَ رنگونو خاشي

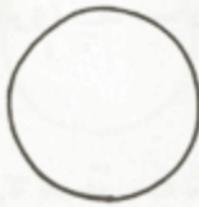
هسي هان قله لونديو سلہ ده
 شينجه ربا دي له مونخونو خاشي

شانگي جي غيرک منگي له نازه اورِ
 خود به دي خاشکي به خالونو خاشي

دريآبه دي تودي خيپي دَ وخت
 غم جي زمونزه له فونو خاشي

۲۱ جون ۲۰۰۲ء

شکي

خومره چي رانگون لري په سترگو کښي
دومره زړه چاودون لري په سترگو کښي

زه د انتظار د شپي تياره يم
ته هي سباون لري په سترگو کښي

نن خو ئي بڼي شعر کوي شم
نن هي مضمون لري په سترگو کښي

مرگ که دې تخمښي له کزو بڼو
ياره نو ژوندون لري په سترگو کښي

زہ دی دخیل ذات پہ غرونوسرکپمہ
 خہ بیکلے جنون لری پہ سترگو کبھی

ما دریاب دمہ کپہ سترے شوے یم
 تہ سکون سکون لری پہ سترگو کبھی

۲۳ جون ۲۰۰۲ء

شکی

Pukhto.Net

*
 * * *
 *

دريابِ مه په طرف د مڪناتا کښې نه راحم
فطرت مي د غور څنگ د پخيل ذات کښې نه راحم

د مينې په ټپکري باندي مي کټه مقدر ده
زه داسې جوارگرم پي بسلا کښې نه راحم

دا زه سپره بد بخته يم تانه گرمووم کله
دا ستا پي په نظر په التفات کښې نه راحم

بونير او ديرة او پمه په رو د لور و غرونو
بنکلا د ملاکنډ مه په سوات کښې نه راحم

دا ما ورو کے کرے حُان پخپلہ دے ملگرو
نور خوگنی زہ پہ کائنات کبھی نہ راحم

دریابہ دَ وجدان اود الہام نہ رازینز پز
ستا شعر دَ اورد پہ کیفیات کبھی نہ راحم

۲۴ جون ۲۰۰۲ء

شکی

زُه چي راتلمه لپوني زمانه نه هير پني
ستا اجازت د ناخوالي زمانه نه هير پني

ا چي مي خواله کشمالو کني پته پته راتلي
د خوشيوکانو بنا پيري زمانه نه هير پني

سبر چي دي کينسودو زما په سينه غلي شولي
خوله کني دي اونيوه کسي زمانه نه هير پني

ستا د ملالو زر زري سترگونه سپيني اوبنکي
راتلي بي واره په کوکي زمانه نه هير پني

خدايه دري نه چي راغلي نه وے
 لکه پيه مادُ لاروي تپره شوه

دُ محبت سندرہ اوشوروه
 دريابه برنده خاموشي تپره شوه

چکسر

اکت ۲۰۰۲ء

*

* * *

*

دلته ڀه لهر لفظ منخونه زمانو وهلي
 حڪه مهر ونه خوږه خولو باندي معنو وهلي

خدايه! باران دے جي دڇا بلي ته او در پيمه
 زما د کلي دهر کور غور کي وڻنو وهلي

مونڙ کني دستار د شرافت هغه ڀه سر تڙي جي
 چاچي سر ونه بي گناه وي له تنو وهلي

زما د خلقو د پستي يوه وجه دغه هم ده
 شوک د حسد ڀه اور کني سوي شوک کينو وهلي

مونڙ ڪنڀي به سوچ له ڪوئي راشي اورناله ڪوئي
 مونڙ د بابا ڪاڻي په سر او په سينو وهلي

دا د تاريخ د جبر لويه الميه ده زمونڙ
 جي پنستانه هميش ڇيله پڻتنو وهلي

دريابه دا زما خيالونه د مستي ڪڍڻي
 ڪنه شراب د سلسبيل نه ٻونو وهلي

۲۲، آگسٽ ۲۰۰۲ء

چڪيس

* * *

برنده خاموشي دي له بارانه پس
 غريبو مي حكه يوسي له ژرانه پس

دومره بخي قدري دميني مه كوه
 دربه شي ارمان گورے زما نه پس

دا سترگي به زه له خانه اوباسم
 دوئي كه چاته اوكتل تانه پس

ته خوزما روح ته كوزه شوې ي
 ژوند كښي به مي شوک راشي دانه پس

دغه دے عظمت دَ سرافت زما
 زه پچی شَم پنبه پمانه دَ گناه نه پس

ماخو وي دَنن نه پس به نه رلخُم
 راغلمه حه گورم دَسبا نه پس

بنه وختونه رابه شي اميد لره
 بنار راځي دريا به دَ صحرا نه پس

۲۲ اگست ۲۰۰۲ د

چکپس

د کلي منځي کني پخيل کور کني سوزم
د تنهائي د شور په اور کني سوزم

د روح لمبي ي له احساسه تاو دي
د ژوندانه د نوم په تور کني سوزم

پرهر پرهر د وخت سگرو تو سوه
پولي پولي يم په تگور کني سوزم

د خپل برباد محبت زيل اوخوړم
د خپل برباد زړه په پيغور کني سوزم

زندگي لن دريا به اوسنم
ددي نه پسته به لاگور کني سوزم

۲۳ اگست ۲۰۰۲

چکبسي

زۀ چي خۀ غوار مہ نو هئنه خۀ خونہ را کوي
 مالہ سنکيا پيہ خائے هغه د گبينہ را کوي

ما پيہ جنت کبني خان د پاسہ دمقتل ليدے
 مالہ به شوک زما ددغه خوب معنه را کوي

ژونده ستا دا احسان پيہ دوار و ستر گومنه چي
 يوه حادثه رالہ غاري بلہ سينہ را کوي

مانہ جنگ و پي دتهديب د بقا پاتي شولو
 زما ضمير مالہ پيغور مالہ طعنه را کوي

دُ محبت دُ بیتا پہ غارۂ مازیکردے ناست یو
پنچیلہ لپی لپی خوری مالہ نینہ راکوی

دا دُ فزرت دُ وپش ستم دے کنہ جیر دُ وخت
تالہ پہ لاسو کبھی قلم مالہ رینہ راکوی

دریابہ تل چھی ییٰ عضر ونہ و رول بہ پہ ما
لہم نن ہغہ رالہ دسرو تیلو پونہ راکوی

۳۱ اگست ۲۰۰۲ء

چکپس

زما په روح باندي راخوره رانه لري مه خه
 زما د زړه د درزا شوره رانه لري مه خه

غږ کښي مي کښينه سر مي کښي ده په سينه بڼکيه
 ماته خواږه خواږه راگوره رانه لري مه خه

تاله هم ستا په تورو سترگو قسمونه درکوم
 زما د دواړو سترگو توره رانه لري مه خه

د محبت په بڼي کښي دغسې پټې شوره
 د ژوندانه د سرور سوره رانه لري مه خه

دومره پوره ده ځي په يو كهاله كښي لري وټي
 مړ به شم زه گور ځو نوره رانه لري مه ځه

دا زه درياب ځو زندگي ستا په خوبو وټرووم
 دچا الزامه دچا توره رانه لري مه ځه

۶ اکتوبر ۲۰۰۲ ر

ځکيسر
 ۱۷

بیا مې ماتی کړې توږې صبر تمام شو
 بیا په ما مې خوری شوې ما بنام شو

بیا ئې ستا د تصور په بنو کنم
 بیا د زړه د زخم پاتړو ته مې پام شو

د ریا په ملگرتیا کې ئې پرېنښوم
 خپل ضمیر راته په لمره لار کې دام شو

زما ژوند چې عبارت وو، له ټکرو
 ستا په غښ کې لږ دمه شو په آرام شو

دَ بَنڪلا دَ جادوگر نه ٽپوس اوکڙي
 جِي مِي خنڪه دا سرڪشه زڙڪي رام شو

دَ ناهي جاي خاوند وو محبتہ
 درياب لارو ستا دَ لاسه نه بدنام شو

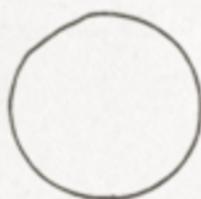
۸ اکتوبر ۲۰۰۲ء

حکمر

*

* * *

*

یُو یُو که دوه یُو سره نه بیلین و
 یُو بل سره یُو سره نه بیلین و

شر او کړو جنګ او کړو جهګړه او کړو خو
 بیا هم لهغه یُو سره نه بیلین و

بپلتون مو منځې کښې سره دغې د
 گل او وړمه یُو سره نه بیلین و

وخته د جبر د انگ دې مه خنډوه
 موبن خو اوبه یُو سره نه بیلین و

هسي خان مه خوشحالوه رقيه
 خه كه خفه يو سره نه بيلين و

ساعت كني بيل شوپه ساعت كني يو خا
 كه واره يو سره نه بيلين و

دريابه زه او نازولے جانان
 نمر او غارمه يو سره نه بيلين و

۱۴ اکتوبر ۲۰۰۲ء

حکمر
 ۱۶

چا وِسُل دا چي مي دُزِرُه وِتي ده
زما خو نن هم پسي خوله وِتي ده

بپرته ژوندي راستنه شوې نه ده
بيغله چي دلته له كهاله وِتي ده

خنگ به مي خاوره سره زرنه ټوكوي
د لهر وښسته نه مي خوله وِتي ده

د خود غرضي ساندي په درز كښي اورم
د ضميرونو جنازه وِتي ده

رقیبہ خولہ کنبی دی اوبہ مہ راخہ
زما پہ دی بانڈی چمپہ وتی دہ

لغردے وڑے دے خولہ نہ وائی
د لھر وگپئی نہ لشہ وتی دہ

کھل پائی تا دی تری خدائے نہ خبروی
پہ دریائی دی ٹنگہ سپہ وتی دہ

۱۷ اکتوبر ۲۰۰۲ء

چکسر

* * *

رقیبان می خہ بی وختہ رابورپی شوہ
دا د نہ سہری حامن راتہ سہری شوہ

اف زما د صبر ٹنگ امتحان اخلی
کتہ کبھی پر پوتہ خورہ بنگری بنگری شوہ

وخت مو خنگہ استحصا کوی ملگرو
گردان د نوو نہ خیز ونہ کباری شوہ

لہر وکری د خیل سپوری نہ ویر پنی
نہری بنکار د نامعلوم اری گری شوہ

دُ اُفت نخبني ته يو رانزدي نه شو
 حاسدان زما د لاسه سرغوري شوه

د ياري په وېش کبني درد او غم ي راکړو
 وي دريا بيه هن! دا ستا اري مورې شوه

۱۹، اکتوبر ۲۰۰۲ د

چکېسر
 ۶۶

* * *

و پروکے وومہ لوئے شوم پہ سورتل د حادثو
ژوندون مې عبارت دے له ازل د حادثو

د وخت په سرا بونو کښې ئې سوے لولپه کړم
خه تندي د غمونو او خه جل د حادثو

د مینې د مرام غږه زرکيه لسي نه ده
ده لار د الزامونو او منزل د حادثو

بس ته راباندې کړان ئې چي په سردې بلا اخلم
دا نه چي اختي نشم بدل د حادثو

قدرت ۾ِ عجيبه غوندي فطرت ۾ِ برخه ڪپه
 ۾ِ لئه ڏ صدمو ۾ِ به تڪل حادثو

مئڪري ڏ راحت به درنه هير شي ۾ِ آسانه
 مئڪن نه ڏا ۾ِ هير شي درنه مل ڏ حادثو

بنڪلا ۾ِ ڏ رنگونو قيامتونه دي شيندي
 راغله ڏ ڏرياب له جوڙ اجل ڏ حادثو

۲۰ اڪٽوبر ۲۰۰۲ء

ڪيسر
 ۱۶

عقل ۾ تیلے جوڙ له سره ٻنڪاري
خپله ڙپا راتہ سندره ٻنڪاري

يا خو سادہ ده په خه نه پوهين
يا راتہ ڊيره زوروره ٻنڪاري

خو نسله نور به لاپي علمه يو موين
دا راتہ هم د سوچ خبره ٻنڪاري

په گڊو وڊو ۾ شروع اوکڙه
د جنون تبه ۾ شپيره ٻنڪاري

کلي بنارونه بخوري وطن وطني
 ٽوله نري راته نهريه بنڪاري

دنه درياب غمونو اوخوڙو
 لهي خوشحاله د بهريه بنڪاري

۲۲، اڪٽوبر ۲۰۰۲ء

چڪيسر

* * *

دُ سوي لاس نه ٻي هم زياده سائي
خدا ٿي خبر دا خواني به چاته سائي

دُ پلار وهل دُ مور سپڙه خبري
غصه په ما اوباسي ماته سائي

ته ٻي ٻي ٻي ٻي ٻي ٻي ٻي ٻي ٻي
گني ماران وايه ٿوڪ خوا ته سائي

اجل دي راشي ٻي ٻي ٻي ٻي ٻي ٻي
خله ٻي نور دُ ٿوند گناه ته سائي

زۀ به پری حُان شیندمه دغه شانتي
هغه دي زړۀ کښي ښيرے ماته ساتي

د زړۀ په وړان کلي کښي اوسي درياب
ستا لهونے دے لاري تاته ساتي

۲۴، اکتوبر ۲۰۰۲ء

حکيسر
۱۶

ما زما په لغزشونو باندې نیسي
 لېونی ټوک په جرمونو باندې نیسي

دا نمر ونه په شیشو پېټول نه دی
 څي سپین لاس په رخسارونو باندې نیسي

په خندا کېني په شا لاره شي کزه شي
 ما له ورايه په اورونو باندې نیسي

د ښکلا کلي کېني لغسي خاني ده
 مینان په بیکارونو باندې نیسي

دا د بنگلو ۷ جی زاهد په ډډه اوسې

دا روژې په اختر و نو باندي نیسي

ستا نامه به څنگه اخلمه جانانه

ما دې خلق په خوبونو باندي نیسي

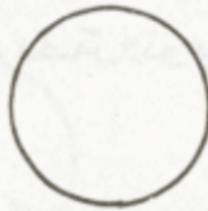
د سځانو مازغه نېسته په کوپړو کني

جی دریاب په زنجیر و نو باندي نیسي

۲۶ اکتوبر ۲۰۰۲

چکسر
۱۶

* * *

موبن به تل هاتہ یو چی چرتہ ناست یو
د جہالت د مری سرتہ ناست یو

د بی حسی رے دے نہ تو دینو
چو پیہ چو پی اورو نمرتہ ناست یو

خوک راتہ یو نہ دوا وپیلے نشی
د مرچکی پیہ ستہ شرتہ ناست یو

پی د مرغی راوڑہ نری پیہ لتہ
مونہ کلونو د اینگرتہ ناست یو

کور د تهنديب مو غلو د غري لوپلے
 لهسي شوکي کوو کهنارته ناست يو

د رنپا فصل اخلي نور قامونه
 دريا به موبن د مالگي کرته ناست يو

۲۷ اکتوبر ۲۰۰۲ ر

چکيسر
 ۱۷

*

* * *

*

آخر ڀڃه ڇه رسته به ماسره ڀاڻي ڪڍو
 ما ڀڻ ڀاڻي ڪوڙو خواهه نه ڀاڻي ڪڍو

ڀڻتو بلا دي واخله ڇو ڦڦڻه راسره شو
 حالانڪي دے خو غن ڀڃه دروازه ڀاڻي ڪڍو

منه محاسبه ته هم ڀڻه وے خو ما پوڻي ڪڍه
 زه ڇنگه تر ڀڻي راتلے شوم جي ڀڻي زڙه ڀاڻي ڪڍو

خودي ڀڻي مصلحت هلته ڀڻي ڀڻو ڪڍي چڦوڻي
 جي چرتا ڀڻي مقصد د روندانه ڀاڻي ڪڍو

يو وخت وو جي به توره زما داسي چلبد جي
 آسمان به ورته هم گوته په خوله پاتي ڪېدو

ما تل د اعتقاد زور ږندي توري پري ساتلي
 ضمير به مانه څرنگي اوده پاتي ڪېدو

دريابه ستا د فکر رڼاي پکښي خوره شوه
 گني زمونږن دا کله خو تياره پاتي ڪېدو

۲۷، اکتوبر ۲۰۰۲ ر

چکسبر

* * *

ستا په گټلو مې هر څه کېښوده
 عن سې په ځان باندې مې پښه کېښوده

ما دې لا نوم پوره اخسته نه و
 چا راله دواړه لاس په خوله کېښوده

په مېکده کېنې مخاڅې شوسره
 شېخ د ورانه لاندې پيال په کېښوده

د بې وسې به درته څه اووایم
 په لهر ارمان مې چېرې کېښوده

تا کہ کلان پہ اور بالہ او تو مبل
ماہم پگری پہ سر کبڑہ کببودہ

خدا یہ خسنے دجانان او خترے
گرہ یی پہ مرگ زما سرہ کببودہ

دیو مبلہ پہ سر تری او کتل
ما پہ زرگونو پستانہ کببودہ

دخیلی لاری یی دریاب دانہ رو
وخت کہ یی غرونہ پہ سینہ کببودہ

۲۸، اکتوبر ۲۰۰۲ء

چکبسر

زُه دَبْناسْت دَ درنگ نه غېږ ډکووم
ستا دَ نظر دَ رنگ نه غېږ ډکووم

دَ صحبت ملنگ يم غېږ ترې اخلم
زُه ددې خپل قلنگ نه غېږ ډکووم

دَ نوي دور تقاضا ده حُکه
دَ شر فساد اوچنگ نه غېږ ډکووم

دَ تصور لاس مې خواره اونيوه
ستا دَ بنگړو دَ شرنگانه غېږ ډکووم

دَ خپل درياب لاره کښې اودرېدمه
دَ جانانه غورخنگ نه غېږ ډکووم

خدا ئے خبر خہ تندر پھ دہ لو پڻي
سم د سحره مي نن زره لو پڻي

د بشار پھ شور کڻي ٽنگ ڙوندي دي خلق
مانه خو کلي کڻي مازغه لو پڻي

وخت وو چي سر به به خيره لو پڻو
اوس خو پھ توره باندي نه لو پڻي

زه چي ئي اوليدم رپا پڻي راغله
د شيخ د لاسه نه پيالو لو پڻي

چوتڀڙي ۾ِي پِه ٻرہ نور قامونہ
ورخُ ۾ِي مَڙڀڙي پڻستانہ لوبڙي

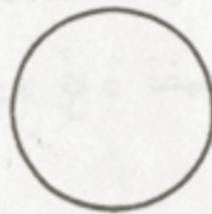
دَ انتظار سورو لوٽلے یمہ
دَشوگيروتہ ۾ِي یمہ لوبڙي

دَ زلفوتار دَ ٻڻو ستنِي غواري
تنِي دَ زپہ دَ گربوانہ لوبڙي

دریابہ لوبڙي له نظرہ ۾ِي ڇوڪ
ٻڻہ ده له دِي نہ ۾ِي له غرہ لوبڙي

۲۹، اکتوبر ۲۰۰۲ء

چکيسر

خوایي می برندو عادتو یوره
د ژوند رنځ دغم تیارو یوره

زما سپېڅلي اناشه د کلتور
سمندر پورې لارې غلو یوره

ستا په خاطر لهره ناکړده د وخت
ما په سر سترگو په لمبو یوره

زما ارمان تصویر کوي رسمونه
د رنگ اجزاء یې د لمبو یوره

دَ زماڻي سازوتنه شو ڀي سُره
دَ سوز خوبه ڀي دَ نغو يوره

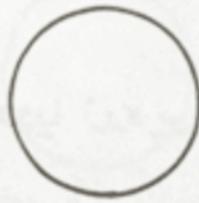
بيا ڀي سالو په مازيگر اوڻندرو
بيا ڀي ملڪونه خوشبويو يوره

ستا دَ بنايُستا په نزاکت شوه خبر
مات شوي زرونه لونکو يوره

هاغه دَ سوچ ماده دريا به زمونڊ
خدا ځي خبر څه دَ ککرو يوره

۳۰ اکتوبر ۲۰۰۲ د

چکيسر

زږه ځي که مې اوس ځان له کلا لو راتپولوي
 ده دابه لکه پرځه په بڼو راتپولوي

چي کر د صحبت په لاسو زموکو کوي څوک
 فطرت د درد فصلونه په هغو راتپولوي

ځواني ئې ده سمر چي څنگه پاشي نو اول
 پوځي له خپله کته د بنگړو راتپولوي

پرېشانه خوشبوياني ستون له نشي بيا
 کلونه گرېوانونه که هر څو راتپولوي

بنکالو د پانزېونو ده شرنکاده د بنگرو
تنکې پېغلې دي وږي په غرمو راټولوي

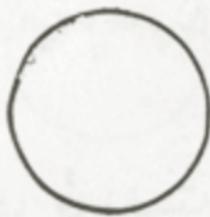
گستاخ دے د اوويا زره پردو دننه لار
نظر مي رنگيني د رنگينو راټولوي

دريابه خبر دي نشته که ئي اوويلو حال
خوندي د لونگين په ژرېدو راټولوي

۳۱ اکتوبر ۲۰۰۲ء

چکسر
۱۶

* * *

سترگو دا موخه په بلا وارو
زړه مو راله بنه په بلا وارو

خوکې د صغرا په بلا مات کړلو
خوکې د کھاله په بلا وارو

ورچې ئې رقيب له کره مين اووي
دا خو ئې لپوهه په بلا وارو

خيال مې بې له زلفو قراره نه کوو
خان ئې په تياره په بلا وارو

زره به مې په بوټي کښې بلاغونښته
وخت د خان خواره په بلا وارو

هاغه چې درياب مې اخسته بلا
نن هغه هغه په بلا وارو

۳۱، اکتوبر ۲۰۰۲ء

جکيسر

زُهْ خو لا خُان حَّارمه خُان گورم
دُ خُان نه پسته به جانان گورم

چي دَ انسان راته معنی را او بنسئ
دَ یوی مودې راسي انسان گورم

دَ خرد کوه راته تللي بنکاري
چي دهستی خيري گدېوان گورم

دَ انساني اقدارو مړي کبږي
زُهْ ورته بنه په اطمینان گورم

چي د پښتونخلاف خيره اوکړي
زه خو د چاد پلار ايمان گورم

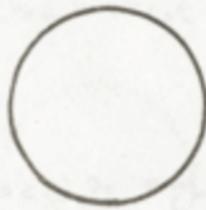
دريابه زړه مي وينې وينې ژاري
دا بد حالي چي د افغان گورم

۱، نومبر ۲۰۰۲ء

چکېس

* * *

*

راغ په تندو د کسرلو کښې کوت
جوړې چې دې خندا کړو په ننگو کښې کوت

نن ئې په جبین کښې کږښې راغلي
چا وپل چې نه را ئې شیشو کښې کوت

ستا د نفاست له نزاکت نه خار
نه پرېږدې له خياله په جامو کښې کوت

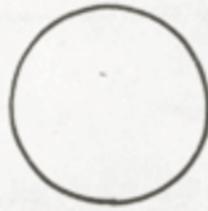
خان ته په آئین کښې فکر وړې ده
جوړې ئې کړلو کوتو په بارخو کښې کوت

تہ پگری کبہ پہ ماسخین کپندہ
 زہ پکبني کوومہ پہ نغرو کبني کوت

زہ دریاب مہلہ دی م مہلہ تہ خو
 نہ وي پہ وچولو پبتنو کبني کوت

۱. نومبر ۲۰۰۲ء

چکس

پانچِ محبوبوری کپو مانہ کور کے
 شوک کئی پر بندی لہ خانہ کور کے

ہر خہ لہر بندے شی ہر بندے شی خو
 نشی ہر بندے لہ چانہ کور کے

زکا د لہون تو بپہ دستو سر بندے
 عقلہ غواری تہ زمانہ کور کے

اخلہ ی پخیلہ دا بہ بندے وی خو
 مہ اخلہ د چا اسمانہ کور کے

زہُ خو جہنم مسافری گنہم
خدا پُگو او جنت جانانہ کور کے

وُ پکنپی دریا بہ جمعیت پغوا
اوس خو لاروشو پریشانہ کور کے

۱ / نومبر ۲۰۰۲ء

Pukhto.Net

عقل ۾ تیلے جو پر لہ سرہ بنکاری
خپلہ ٿرڙا راتہ سندره بنکاری

دساندونه سندري جو رونڪے ... علي خپل دريآب — شاعر
دے — خو سم تليے او سپيڙلے شاعر — نڪه د خپل نوم سوچه
(اوريجنل) او کوٽلے (پوخ) شاعر دے — خپل رنگ او اسلوب
لري — بڻجي په ساهو ڊول د غزل د روايت جولي ته خپل
فکرونه په ډبر اخلاص او اعتماد پښو کوي —

د تخيل په ډگر د وخت نبض شناس او د خپل ٿرڙي ډي علم په
په کالو پوره شعر ليکي . په ډبره جي ساختگي خپل علاقائي
توري ، روزمري او محاورې استعمالوي او خوندي کوي . که يو
زړه ۾ د کلام نه نه خوزي نو بل ۾ د قام نه نه شو کېږي .

وخته د جبر ډانگ دي مه څنډوه
مونږ خو اوبه يو سره نه بيلېږو

ساعت کښي بيل شو په ساعت کښي يو ځل
نکه ډاره يو سره نه بيلېږو

اباسيدنه يوسفزے

پېښور پوهنتون